

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.
De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : De belastingen als anticyclisch instrument in de Verenigde Staten, door Carl S. Shoup — De begrotingen voor 1960 en 1961 — Literatuur in verband met de economische en financiële problemen van België — Economische wetgeving — Statistieken.

DE BELASTINGEN ALS ANTICYCLISCH INSTRUMENT IN DE VERENIGDE STATEN

door Carl S. SHOUP,

Mc Vickar Professor of Political Economy, Columbia University.

Tijdens het anderhalve decennium dat verlopen is sedert de bekrachtiging van de *Full Employment Act* van 1946, heeft de federale regering weinig gebruik gemaakt van de belastingen als instrument van de begrotingspolitiek om de depressies en de naoorlogse inflatoire spanningen te bestrijden. Sedert de oorlog kenden de Verenigde Staten drie recessies en twee inflatoire periodes van hoogconjunctuur; op dit ogenblik (november 1960) staan zij voor een nieuwe periode van conjuncturele teruggang.

De federale belastingen werden in deze periode noch verhoogd, noch verlaagd, om de conjunctuurschommelingen af te vlakken. Hoewel de belastingverlagingen van 1954 bewust gericht waren op de bestrijding van de depressie, konden zij daartoe slechts in beperkte mate en eerder passief bijdragen. Reeds geruime tijd voor de bedrijvigheid begon te verzwakken, werd besloten enkele verlagingen door te voeren op wel bepaalde data in de toekomst, zodat zij slechts toevallig met de depressie samenvielen. Talrijke van de fiscale verminderingen voorzien bij de *Revenue Act* van 1954 bereikten slechts langzaam hun maximumresultaat. Deze *Act* bleek inderdaad eerder ingegeven door overwegingen van trendmatige dan wel van cyclische aard.

Bovendien werd weinig gedaan om het belastingstelsel gevoeliger te maken voor conjunctuurschommelingen; er werd inderdaad geen groter beroep gedaan op de belastingbetaler in periodes van hoogconjunctuur, terwijl, anderzijds, de belastingdruk in periodes van recessie niet werd verminderd. Het federale belastingstelsel bezit thans iets meer « inge-

bouwde flexibiliteit » en iets meer automatisme in zijn anticyclische werking dan in 1946.

Minstens een vijftal verklaringen kunnen aangehaald worden voor de terughoudendheid welke de Uitvoerende macht of het Congres aan de dag legt om een belastingverhoging in periodes van hoogconjunctuur of een verlaging tijdens de recessies voor te stellen, resp. uit te vaardigen.

1. Een eerste verklaring die slechts betrekking heeft op een antidepressiepolitiek, is dat de ervaring met de naoorlogse inflatie het publiek gevoelig heeft gemaakt voor onevenwichtige begrotingen. De naoorlogse prijsstijging kwam tot stand in drie stadia : de dramatische stijging onmiddellijk na de oorlog (het indexcijfer van de verbruiksprijzen opgesteld door het *Bureau of Labour Statistics* steeg van 77 in 1945 tot 103 in 1948); de inflatie tijdens de oorlog in Korea (het indexcijfer steeg van 103 in 1950 tot 114 in 1952) en, na een periode van prijsstabiliteit (1952-1955), een stijging die, zonder ommekeer, slechts tot staan kwam tijdens de recessie van 1957-1958 (het indexcijfer bereikte 114 in 1955 en 127 in augustus 1960). Wellicht zal het Amerikaanse publiek, slechts na een decennium van stabiele prijzen, geneigd zijn een begrotingspolitiek te aanvaarden welke erop gericht is in periodes van depressie grote tekorten te doen ontstaan.

De gevoeligheid van het publiek voor een onevenwichtige begroting vloeit voort uit een onjuiste interpretatie van onze ervaring op gebied van de inflatie en vooral uit de verkeerde opvatting als zou de naoor-

logse periode in de Verenigde Staten er een zijn geweest van opeenvolgende federale tekorten. Het is, bij voorbeeld, over het algemeen weinig geweten dat de jaarlijkse kastekorten en -overschotten van de federale regering over de gehele naoorlogse periode, gaande van 1 juli 1946 tot 30 juni 1960, uiteindelijk per saldo een netto-overschot van \$ 7 miljard hebben opgeleverd : gedurende zes jaar werd een kastekort en gedurende zeven jaar een kasoverschot geboekt, terwijl tijdens één enkel jaar het evenwicht werd bereikt. Wordt het dienstjaar dat op einde juni 1959 wordt afgesloten, bij de berekeningen buiten beschouwing gelaten, dan bedraagt het naoorlogse cumulatieve kasoverschot \$ 20 miljard ⁽¹⁾.

Ook is men er zich niet algemeen van bewust dat de netto federale schuld op 30 juni 1960 in feite op een lager peil lag dan onmiddellijk na de tweede wereldoorlog. De nettoschuld stemt overeen met de uitstaande bruto federale schuld verminderd met het gedeelte dat aangehouden wordt door de federale regering of haar agenten. Op 30 juni 1946 bedroeg de bruto federale schuld \$ 269 miljard, waarvan \$ 29 miljard werden aangehouden door federale beleggingsfondsen, zodat de nettoschuld \$ 240 miljard bereikte. Veertien jaar later beliepen de bedragen resp. \$ 286 miljard, \$ 55 miljard en \$ 231 miljard ⁽²⁾.

2. De tweede verklaring houdt verband met de terughoudendheid t.o.v. een belastingverhoging gericht op het afremmen van de « boom ». In de Verenigde Staten werd het belastingpeil uit de oorlogsperiode meestal niet merkkelijk verminderd; het Amerikaanse volk is dan ook niet geneigd grotere fiscale offers te brengen dan tijdens de oorlog, ten einde de conjunctuurencyclus te controleren. Weliswaar werden de persoonlijke inkomstenbelastingen enigszins verlaagd en werd het vrijgestelde bedrag verhoogd van \$ 500 tot \$ 600 per hoofd. Wanneer echter rekening wordt gehouden met de prijsstijging, dan blijken de vrijgestelde bedragen thans lager te liggen dan ooit. Uitgedrukt in dollars van 1947-1949, daalde de belastingvrijdom per hoofd, die thans nominaal op \$ 600 is vastgesteld, van \$ 665 in 1944 tot \$ 473 in oktober 1960. Het reële tarief der inkomstenbelasting is slechts in geringe mate gedaald, doch steeg voor bepaalde categorieën, zelfs rekening gehouden met de splitsing der inkomens voor gehuwden. De lichte daling van sommige accijnzen woog hier niet tegen op. Inmiddels, hebben de Staten en de plaatselijke overheid de belastingen verhoogd en op ruime schaal nieuwe belastingen ingevoerd.

De federale regering heeft de mogelijkheden van het belastingstelsel nooit ten volle aangewend

⁽¹⁾ Een kasoverschot betekent een overschot van de federale openbare ontvangsten boven de federale openbare uitgaven, excl. ontleningen of aflossingen van schulden. Cf. « Cash Income and Outgo », *Treasury Bulletin*, en 1957 *Historical and Descriptive Supplement to Economic Indicators*, Joint Economic Committee, blz. 73.

⁽²⁾ *Treasury Bulletin*, september 1960, blz. 50.

gedurende de tweede wereldoorlog. Er zij aan herinnerd dat de federale regering tijdens die jaren tekorten heeft geboekt van ongeveer \$ 50 miljard per jaar. Tegen het huidige prijspeil en gelet op het gestegen reële nationale inkomen, zou een dergelijk jaarlijks tekort nu overeenstemmen met \$ 100 miljard ! De weinig geschikte belastingstructuur uit de oorlogsjaren bleek amper te voldoen tijdens de daaropvolgende jaren. Nu nog lijden wij onder de gevolgen van de zwakke belastingpolitiek in 1940-1946; psychologisch, ondergaan wij thans de weerslag ervan, aangezien de terughoudendheid van het Congres en de Uitvoerende macht om in periodes van hoogconjunctuur de belastingen als een anti-inflatoir wapen te gebruiken, blijkbaar haar ontstaan vindt in de oorlogsfinanciering.

3. Een derde verklaring is dat het Congres en de Uitvoerende macht, die ter zake de openbare opinie vertolken, niet bereid worden gevonden op een advies in te gaan, tenzij zij de verzekering hebben dat een juist bepaalde dosis — en niet méér — voldoende zal zijn om de « boom » in te dijken of de recessie te doen omslaan. Een dergelijk advies kunnen de economen echter nog niet bezorgen. Toen de jongste recessie in 1958 haar dieptepunt had bereikt, zou het herstel waarschijnlijk veel vroeger zijn ingetreden, indien men een belastingvermindering van ongeveer \$ 10 miljard per jaar had toegestaan; hoeveel vroeger dit zou gebeurd zijn en met hoeveel juist de belastingen dienden verminderd, kan niemand met zekerheid zeggen. Zolang het publiek niet bereid is een techniek te aanvaarden waarvan de resultaten niet volkomen zeker zijn, zal de belastingpolitiek niet als anticyclisch wapen worden aanvaard.

4. Een vierde verklaring is dat van de economen in de loop der jongste zes jaar weinig leiding is uitgegaan, zelfs niet wat richting en « timing » betreft. Alvorens de Uitvoerende macht of het Congres te beschuldigen van onverschilligheid t.a.v. de begrotingspolitiek, doet men er goed aan kennis te nemen van het advies dat door de economen werd verstrekt, bij voorbeeld in januari en februari 1958, toen de recessie haar dieptepunt nog niet had bereikt. Verscheidene economen dienden het *Joint Economic Committee* en het *Ways and Means Committee* van advies inzake begrotingspolitiek. Zij verstrekten vrij uiteenlopende aanbevelingen op gebied van belastingpolitiek ⁽³⁾. Sommigen waren volledig gekant tegen elke belastingvermindering. Anderen, die bereid waren een belastingvermindering in overweging te nemen, wensten dergelijke maatregel te

⁽³⁾ Zie « Hearings before the Joint Economic Committee on the January, 1958, Economic Report of the President », 27 januari - 10 februari 1958, voornamelijk blz. 121, 124, 126, 128, 129, 139, en « Hearings before the Ways and Means Committee, on General Revenue Provision », deel 2, 21-30 januari 1958, blz. 2.242, 2.353-2.356, 2.391, 2.392, 2.426.

zien voorbehouden voor een werkelijk ernstige depressie en hielden zelfs dan vast aan een vooraf bepaalde datum van stopzetting der verlaging. Slechts enkelen waren voorstander van een onmiddellijke belastingverlaging.

Aan de basis van deze uiteenlopende opvattingen ligt waarschijnlijk geen verschil in de economische analyse, maar veeleer het feit dat iedere getuigenis ook rekening hield met niet economische krachten, in het bijzonder politieke zowel als sociale spanningen. Het is dus mogelijk dat een bepaalde adviseur vreest dat het Congres niet zal overtuigd zijn bij het naderen van de « boom » opnieuw de belastingen in te voeren welke het Congres tijdens een depressie, op zijn aanraden, heeft geschorst. Een andere kan er wellicht van overtuigd zijn dat over een jaar of twee de eisen in verband met de verdedigingsuitgaven zo scherp worden gesteld dat een belastingverlaging een gevaar zou opleveren voor het welslagen van een passend en gezond gefinancierd programma tijdens een der volgende jaren. Een derde kan dermate onder de indruk verkeren van de omvang van de federale steun op gebied van onderwijs, openbare werken, volksgezondheid en huisvesting, dat hij thans geen maatregelen wil voorstellen die een jaar later een belastingverhoging voor de voornoemde doeleinden zouden in het gedrang brengen.

Hoewel al deze problemen gegrond zijn, zou een Congresscomité er wellicht goed aan doen de economen te verzoeken zich uitsluitend in te laten met het technische aspect van de belastingvermindering en van de conjunctuurencyclus en het aan het Congres zelf over te laten af te rekenen met de vrees voor een eventuele ongunstige weerslag in een der volgende jaren.

5. Een vijfde verklaring voor de terughoudendheid inzake wijziging van het belastingstelsel van het ene tot het andere stadium in de conjunctuurencyclus, is dat het op federale leest geschoeide Amerikaanse regeringssysteem, in het Congres aanleiding geeft tot felle discussie — en derhalve tot vertraging en onbevredigende resultaten — over de vraag hoe het voordeel van een belastingverlaging en de last van een belastingverhoging dienen verdeeld? De aanspraken van verschillende inkomensgroepen, of van verschillende industrieën of zelfs geografische sectoren, dienen grondig onderzocht. Het valt dan ook niet te verwonderen dat zowel de Uitvoerende macht als het Congres ervoor terugschrikken een belastingverhoging of zelfs een belastingverlaging aan te bevelen; elke dergelijke aanbeveling dreigt een controverse te doen ontstaan die weken kan aanslepen, de afhandeling van andere belangrijke zaken belemmert en, ten slotte, slechts uitloopt op een vergelijk dat het fiscale stelsel ontwricht in plaats van de conjunctuurschommelingen af te vlakken.

Het resultaat van al deze krachten is geweest stabiele belastingtarieven en vrijstellingen van inkomstenbelasting, op federaal vlak, tijdens de jongste

tien jaar, wat verwondering baart gelet op de conjunctuurschommelingen tijdens die periode.

Het tegenovergestelde deed zich voor in Groot-Brittannië. In de naoorlogse periode werden de belastingtarieven, zowel van de inkomstenbelastingen als van de andere, herhaaldelijk gewijzigd; zij werden gewoonlijk verhoogd wanneer de prijzen stegen en de betalingsbalans verslechterde, en verlaagd in de tegenovergestelde gevallen. De trend was weliswaar meer neerwaarts dan opwaarts gericht, doch de belastingverhogingen die werden doorgevoerd, zijn opzienbarend geweest zoals in 1947, toen de Labourregering de belasting op tabak verhoogde, ten einde de betalingsbalans in evenwicht te brengen, of in de herfst van 1955, toen de Conservatieve regering haar « pots and pans »-begroting indiende, waarbij de huishoudelijke apparaten aan de omzetbelasting werden onderworpen.

Nog meer betekenisvol was in de jongste jaren de bereidheid van de Conservatieve regering om, in functie van het stadium van de cyclus via het instrument van de zogenaamde investeringsaftrek (*investment allowances*), de investeringen in gebouwen, fabrieken en machines aan te moedigen of af te remmen. De investeringsaftrek is een combinatie van versnelde en extra-afschrijvingen; aldus kunnen, krachtens de *Finance Act* van 1959, industriële gebouwen die werden opgericht na 7 april 1959, afgeschreven worden tot 110 pct. van de kostprijs; deze extra 10 pct. mogen afgeschreven worden in het eerste jaar naast de gewone afschrijvingen voor dat jaar; voor machines en uitrusting (behoudens enkele uitzonderingen) wordt 120 pct. waardevermindering toegestaan. Het bedrijfsleven werd door de Kanselier van de Schatkist gewaarschuwd dat deze investeringsfaciliteiten zullen worden ingetrokken wanneer het herstel het punt heeft bereikt waarop met inflatoire spanningen zou dienen afgerekend, m.a.w. elk bedrijf dat zijn kapitaalbestedingen uitstelt tot in de periode van hoogconjunctuur, zal waarschijnlijk niet meer van de investeringsfaciliteiten genieten. (De faciliteiten zullen natuurlijk niet met terugwerkende kracht worden opgeheven voor diegenen die vroeger gerechtigd waren).

Er dient een onderscheid gemaakt tussen de *investment allowances* en de *initial allowances* die eenvoudig neerkomen op een versnelde afschrijving op basis van 100 pct. van de kostprijs. Ook de *initial allowances* werden steeds bij de wet en niet bij administratieve beslissing verleend of ingetrokken, rekening houdend met de economische evolutie van het ogenblik. De *initial allowances* werden toegestaan op 6 april 1946 (de uitgaven die sedert 6 april 1944 werden verricht, werden in aanmerking genomen alsof zij hadden plaatsgevonden op 6 april 1946); zij werden verhoogd op 6 april 1949, ingetrokken op 6 april 1952, opnieuw ingevoerd op 15 april 1953 en vervangen op 6 april 1954 door een nog sterkere prikkel tot investeren in de vorm van *investment allowances*. Op 18 februari 1956 wer-

den de industriële bestedingen geremd door de vervanging van de *investment allowance* door de *initial allowance*. Ongeveer twee jaar later ging een krachtige stimulans uit van de verhoging van de *initial allowance* en nog een jaar later, nl. op 7 april 1959, werden de *investment allowances* opnieuw in de *income tax law* opgenomen (4)

Over het algemeen bereikte Groot-Brittannië na de oorlog een beter resultaat dan de Verenigde Staten bij de volledige aanwending van zijn arbeidskrachten; de prijzen stegen in beide landen nagenoeg in dezelfde mate, hoewel de spreiding over de naoorlogse jaren enigszins verschilt. Het ware overdreven deze prestatie grotendeels of zelfs hoofdzakelijk toe te schrijven aan de gevolgde fiscale politiek. De feiten spreken niettemin voor zichzelf.

Waarom was Groot-Brittannië, in tegenstelling met de Verenigde Staten, geneigd het belastingstelsel zo bewust en krachtig te gebruiken als anticyclisch instrument? Een verschil van opvatting der partijen kan bezwaarlijk als verklaring worden aanvaard; de Conservatieve partij was sedert 1951 aan het bewind.

Welke van de vijf hierboven aangehaalde redenen kan een verklaring verstrekken voor de afwezigheid van een anticyclische belastingpolitiek in de Verenigde Staten?

1. De recente ervaring met de inflatie: dit geldt evenzeer voor Groot-Brittannië.

2. De belastingtarieven van de oorlogsjaren zijn nog steeds van kracht: ook op dit gebied bestaat er geen wezenlijk verschil tussen Groot-Brittannië en de Verenigde Staten.

3. De onmogelijkheid nauwkeurig aan te duiden hoe groot de belastingwijziging moet zijn: eens te meer geldt hetzelfde voor Groot-Brittannië.

4. Uiteenlopende aanbevelingen van economen die de noodzakelijkheid aanvoelen rekening te houden met politieke factoren: in Groot-Brittannië is de formulering nog minder duidelijk gelet op de ontstentenis van de openbare behandeling der belastingwetten en van de publikatie der getuigenissen, zodat het uiteenlopend karakter der adviezen niet op zo een ruime schaal bekend is. Uit gedachtenwisselingen in academische, politieke en bedrijfskringen in Groot-Brittannië, kreeg ik de indruk dat daar minder dan hier gevreesd wordt voor het onvermogen of de terughoudendheid van de regering om, op het gepaste ogenblik, het roer van de belastingpolitiek om te gooien. De economen vrezen er minder dat de patiënt slechts één soort medecijn wil aanvaarden, hoe ook de diagnose luidt.

5. Een voorstel tot verhoging of verlaging van de belastingtarieven kan, in het Congres, tot men weet niet waar leiden, zodat daaraan steeds de nodige waarborgen moeten gekoppeld worden. Zulks geldt

niet voor Groot-Brittannië, behoudens het extreme geval waarin het voorstel verworpen wordt bij gebrek aan discipline van de partij, wat de val van de regering en algemene verkiezingen met zich brengt. De Uitvoerende macht, in dit geval de Eerste minister en zijn Kabinet, kunnen zich onderling akkoord stellen over elke wijziging van de belastingtarieven. Besprekingen hebben wel plaats in het Lagerhuis, doch de oppositie beperkt er zich toe aan de regering te vragen waarom zij geen andere vormen van belastingvermindering of -verhoging voorstelt.

In de mate waarin deze vergelijking tussen beide landen opgaat, kan worden aanvaard dat de eerste vier van de hierboven aangehaalde redenen geen afdoende verklaring geven voor de terughoudendheid van de Verenigde Staten om van wal te steken met een anticyclisch programma van belastingwijzigingen. De verklaring moet, althans ten dele, worden gezocht in de verschillende regeringsstructuur: enerzijds, het parlementaire regeringsstelsel in Groot-Brittannië en, anderzijds, het Amerikaanse systeem dat minder bevoegdheid laat aan de Uitvoerende macht en meer aan de groepen, blokken en enkelingen in het Congres.

Andere factoren zijn: 1° de grote kwetsbaarheid van de Britse economie voor bewegingen in de internationale handel, wat de betekenis van een correcte begrotingspolitiek voor Groot-Brittannië onderstreept; 2° het over het algemeen groter begrip voor de macro-economische theorie waarop de begrotingspolitiek moet berusten vanwege politici niet-economen uit bedrijfs- en regeringskringen; 3° een politiek die meer de expansie der investeringsuitgaven bevordert dan de expansie der verbruiksuitgaven in periodes waarin de volkshuishouding niet op volle toeren draait, politiek die tot uiting komt in maatregelen zoals de *initial allowance* en de *investment allowance* voor investeringsuitgaven gedurende dergelijke periodes.

De verschillende Staten van de Verenigde Staten verhogen de belastingen en voeren nieuwe lasten in tijdens periodes van recessie en bemoeilijken aldus de handhaving van een stabiele economie; Groot-Brittannië heeft met een dergelijk probleem niet af te rekenen. De plaatselijke overheid is in Groot-Brittannië minder dan die in de Verenigde Staten geneigd maatregelen te treffen die tegen de economische cyclus indruisen. De Britse lagere overheid is voor haar belastinginkomsten volledig aangewezen op de belastingen op onroerende goederen; zij kan geen gemeentelijke belasting heffen op de bestedingen, noch op de inkomsten wanneer zij tijdens een recessie met inkomstenproblemen te kampen heeft. Bovendien ontvangt de plaatselijke overheid in Groot-Brittannië nagenoeg de helft van haar inkomsten uit toelagen van de centrale regering. Dit wijst erop dat een anticyclische belastingpolitiek op nationaal vlak nog meer noodzakelijk is in de Verenigde Staten dan in Groot-Brittannië.

(4) Zie James S. Heaton, « Income Tax and Profits Tax Provisions in the Finance Act », *British Tax Review*, mei-juni 1959, blz. 158-159.

Noch Groot-Brittannië, noch de Verenigde Staten hebben tijdens de naoorlogse periode maatregelen getroffen om de gevoeligheid van de belastingstructuur voor periodes van hoogconjunctuur en depressies te verhogen. De Verenigde Staten boeken evenwel op dit gebied enige voorsprong; een voorbeeld daarvan is de uitbreiding van de mogelijkheid de bedrijfsverliezen retroactief over twee jaar te verdelen. Tot nog toe nam geen van beide landen een retroactieve overbrenging van niet gebruikte persoonlijke vrijstellingen in overweging ⁽⁵⁾. Het meest gevoelige onderdeel van ons federaal belastingstelsel was, tijdens de jongste depressie, de belasting op de inkomsten der vennootschappen; doch ongelukkig voor de anticyclische politiek, heeft het teruglopen van de betalingen der inkomstenbelastingen, dat gepaard gaat met een inkringing van de vennootschapswinsten tijdens een recessie, de particulieren niet veel ontlast; de dividenden bleven doorheen de fasen van voorspoed en teruggang, die wij sinds de oorlog hebben gekend, vrij stabiel of namen geregeld toe. Zelfs het totale bedrag van de bestedingen der bedrijven werd waarschijnlijk niet in belangrijke mate beïnvloed door de automatische vermindering van de belastingbetalingen.

De belastingstelsels van de Staten en van de plaatselijke overheid werden gevoeliger voor de cyclus, doch terzelfder tijd verhoogde de externe druk om hun tarieven in een depressie te verhogen en om deze in periodes van hoogconjunctuur onveranderd te houden, zodat hier op gebied van anticyclische politiek geen werkelijke vooruitgang werd geboekt.

De bovenstaande analyse wijst erop dat de federale regering in de toekomst zowel als in het verleden terughoudend zal blijven om de belastingen als anticyclisch wapen te gebruiken. Slechts in het geval van een diepe depressie of van een sterke inflatie, bestaat de kans — en dan nog niet met zekerheid — dat belangrijke wijzigingen in de tarieven en vrijstellingen met anticyclische inslag door de federale Uitvoerende macht worden voorgesteld en door het Congres goedgekeurd. Inmiddels, kunnen de werklozen tijdens een recessie en diegenen die van een vast inkomen genieten, tijdens de inflatie, politiek niet zo inschikkelijk blijven als zij in de naoorlogse periode zijn geweest; indien de belastingpolitiek niet als werktuig wordt aangewend, zal een oplossing dienen gezocht op het gebied van verhoogde uitgaven voor openbare werken en op het gebied van

de uitgavenbesnoeiingen wanneer zich inflatoire krachten ontwikkelen. Besnoeiingen zijn veeleer aangewezen op het vlak van de landsverdediging en de daarmee verband houdende programma's zoals ruimtevaart, veeleer dan op het terrein der openbare werken.

Deze op- en neerwaartse wijzigingen in de overheidsbestedingen vormen een nog al ruw werktuig dat moeilijk op het gepaste tijdstip te hanteren valt en indirecte gevolgen kan hebben die de veiligheid en de vooruitgang van de Natie aantasten. De gepaste wijziging van de belastingpercentages en het uitwerken van een belastingstelsel dat gevoeliger is voor het conjunctuurverloop, zullen het daarentegen mogelijk maken meer bevredigende resultaten te bereiken.

In feite mogen de vooruitzichten wat het anticyclisch gebruik van het belastingstelsel betreft, niet zo somber worden ingezien als uit het verleden mocht blijken. Tijdens de campagne voor de presidentsverkiezingen van dit jaar, wees de verkozen president Kennedy erop dat hij een tekort verwachtte in een depressiejaar en gaf te verstaan dat een verlaging van de belastingen noodzakelijk zou kunnen zijn indien het dieptepunt van de recessie al te laag mocht liggen. De omzichtige wijze waarop, naast Kennedy, ook Nixon een dergelijke mogelijkheid vernoemde, wijst erop dat het publiek over het algemeen nog niet voldoende de anticyclische mogelijkheden van de belastingwijziging naar waarde schat. Niemand zal natuurlijk beweren dat belastingveranderingen alleen volstaan om zich tegen een recessie te vrijwaren of om uit een depressie te geraken; ook is het weinig waarschijnlijk dat de fiscale politiek op zichzelf zou volstaan om de inflatie af te wenden. Wij moeten ons niettemin de vraag stellen of er nog wat kan ondernomen worden om het gebruik van belastingmaatregelen als anticyclische wapens aan te moeten dienen.

Wat te denken van het voorstel dat het Congres aan de Uitvoerende macht de bevoegdheid zou overdragen om de belastingtarieven te wijzigen in het licht van de economische golfbewegingen? Oppervlakkig beschouwd, lijkt dit aantrekkelijk; in feite echter brengt het geen oplossing voor het belangrijkste probleem: welke belastingen dienen verlaagd of verhoogd, in welke mate en hoe? Het ware blijk geven van weinig zin voor de werkelijkheid te veronderstellen dat het Congres aan de Uitvoerende macht de vrije hand zou laten om dergelijke problemen af te handelen. Nochtans is het niet onmogelijk dat het Congres akkoord gaat met een soort van algemeen schema van verhoging of verlaging der belastingen voor anticyclische doeleinden, op voorwaarde dat het dit probleem aandachtig en zonder overhaasting bestudeert. Eens dit schema aanvaard, kan het ingediend en, zo nodig, snel goedgekeurd worden. Dergelijke procedure valt enigermate te vergelijken met de voorafgaande goedkeuring van een vastleggingskrediet voor de uitgaven voor openbare

⁽⁵⁾ De persoonlijke vrijstelling bedraagt in de Verenigde Staten \$ 600 per hoofd. Veronderstel dat een gehuwd persoon met twee kinderen een inkomen heeft van \$ 5.000 in het eerste jaar en van \$ 2.000 in het tweede. In het eerste jaar betaalt hij belasting op \$ 2.600 (5.000 — 4 × 600). Voor het tweede jaar betaalt hij geen belasting. Bij een retroactieve overbrenging van niet gebruikte vrijstellingen, zou hij in het tweede jaar een terugbetaling van belasting bekomen. Voor het tweede jaar wordt een bedrag van \$ 400 van de totale persoonlijke vrijstellingen van het gezin (\$ 2.400) niet gebruikt. Het zou worden overgebracht naar het eerste jaar en het belastbaar inkomen voor dit jaar verminderen tot \$ 2.200. Aldus zou een terugbetaling van belasting verschuldigd zijn op \$ 400 uit de hoogste schijf van \$ 2.600.

werken, later gevolgd door de goedkeuring van een betalingskrediet. Het voor en tegen werd besproken tijdens het debat over de vastlegging, terwijl de goedkeuring van de betaling eenvoudig een kwestie van « timing » werd.

In de tweede plaats, zou het Congres kunnen overgaan tot een grondige studie van bepaalde technische wijzigingen, inzonderheid van de wet op de inkomstenbelasting, die de conjunctuurgevoeligheid van de belastingen in periodes van recessie en inflatie zouden kunnen verhogen. Het Congres zou dan de wijzigingen kunnen aanvaarden die blijken te beantwoorden aan de normen van rechtvaardigheid, administratieve doeltreffendheid, enz... (In een dergelijke studie zou de grootste voorrang kunnen worden verleend aan de retroactieve overbrenging van niet gebruikte persoonlijke vrijstellingen). Het feit dat de gevoeligheid van het federale belastingstelsel tijdens de naoorlogse periode niet werd verhoogd, is wellicht eerder toe te schrijven aan het gemis aan begrip voor de technische mogelijkheid dan aan een diep ingeankerd verzet tegen het idee zelf.

Erkend dient echter dat een grotere gevoeligheid van het belastingstelsel geen onverdeelde weldaad is,

zelfs van uit een anticyclisch oogpunt beschouwd. In de fase van conjunctureel herstel en dus vooraleer de volledige tewerkstelling wordt bereikt, zal een gevoelig belastingsysteem inderdaad de herneming remmen, door zwaarder op de belastingbetalers te drukken naarmate het herstel vordert. Wij hebben nood aan een diepgaand onderzoek op dit gebied, indien wij willen komen tot een optimale graad en aard van gevoeligheid van het belastingstelsel.

Ten derde, kan het Congres een studie maken van de Britse ervaring met anticyclische variaties van de *initial allowances* en van de *investment allowances*, ten einde er zich van te verzekeren of sommige aspecten van die maatregelen hier kunnen toegepast worden. Een zuivere *investment allowance*, waarbij meer dan 100 pct. afschrijving is voorzien, zou waarschijnlijk in onze belastingwet niet thuishoren; talrijke variaties op dit thema zijn echter voor toepassing vatbaar.

Kortom, de federale regering van de Verenigde Staten bevindt zich slechts in het beginstadium bij haar poging om een anticyclische politiek gesteund op de fiscaliteit veeleer dan op de regeringsuitgaven, uit te werken.

DE BEGROTINGEN VOOR 1960 EN 1961

In onderhavig artikel zijn de voornaamste paragrafen uit de « Algemene Toelichting bij de Begroting van Ontvangsten en Uitgaven voor het dienstjaar 1961 » samengevat. Dit document bevat herziene begrotingsvooruitzichten voor het dienstjaar 1960 en ontleedt de begroting voor 1961. Het geeft tevens een uiteenzetting van de begrotingspolitiek van de Regering voor 1961.

We zullen achtereenvolgens een onderzoek wijden aan :

- I. De begrotingspolitiek voor 1961;
- II. De begroting voor het dienstjaar 1960;
- III. De begroting voor het dienstjaar 1961.

Opgemerkt zij dat bij het opstellen van dit artikel de drie bijlagen voorzien in de Algemene Toelichting nog niet waren gepubliceerd. Over die documenten zal in een volgend artikel van het *Tijdschrift* worden gehandeld.

I. De begrotingspolitiek voor 1961

Hoofddoel van de Regering op dit gebied is het herstel van het financiële evenwicht. Een kenteken van de verslechtering der rijksfinanciën is de snelle en ononderbroken stijging van de openbare schuld in de laatste jaren. De aanzienlijke bedragen die de Staat op de kapitaalmarkt tot zich trekt, beperken uitermate de beschikbare middelen ten behoeve van de andere sectoren van de volkshuishouding en zijn dan ook in strijd met de eisen van een ruime economische expansie. Derhalve is de Regering voornemens het schatkisttekort terug te brengen tot een bedrag dat met het aanbod op de geld- en kapitaalmarkt en met de bevrediging der behoeften van de andere sectoren verenigbaar is.

Het herstel van het financiële evenwicht onderstelt echter een tweede eis : de dekking van de lopende uitgaven door de gewone ontvangsten. De toepassing van dit beginsel en het streven naar inkrimping van het kastekort hebben de Regering ertoe gebracht sommige hervormingen ⁽¹⁾ zowel aan de uitgaven- als aan de ontvangstenzijde door te voeren.

Met betrekking tot de uitgaven, besloot de Regering al de lopende uitgaven in één enkele massa samen te brengen, nl. de gewone begroting. Hiertoe zullen verschillende uitgaven die voordien op de buitengewone begroting voorkwamen, met ingang van het dienstjaar 1961 op de gewone begroting thuis-

horen. Het gaat hier inzonderheid om de uitgaven voor bijstand ten voordele van de Afrikaanse gebieden of die voortvloeien uit de Kongolese crisis, de legeringskosten van de Belgische troepen in Duitsland, de voorschotten aan de deficitaire sectoren van de maatschappelijke zekerheid, de premies voor de woningbouw. Dezelfde oplossing geldt voor de uitgaven ten laste van de conjunctuurbelasting of, zoals de vergoeding voor oorlogsschade, van de begroting voor orde. Die gezamenlijke lasten vertegenwoordigen in de begroting voor 1960 in totaal ca. fr. 10 miljard.

Verder wil de Regering aanzienlijke besparingen doen door een besnoeiing van de uitgaven met ca. fr. 10 miljard t.o.v. de aangepaste kredieten voor het dienstjaar 1960. De voornaamste verminderingen hebben betrekking op de militaire uitgaven, de tussenkomen ten voordele van de deficitaire sectoren zoals de spoorwegen en de steenkolenmijnen, de toelagen aan de gemeenten.

Wat de ontvangsten betreft, vereist het herstel van het financieel evenwicht in 1961, naast een verwachte nettostijging van de opbrengst der bestaande belastingen in verband met de uitbreiding van de economische bedrijvigheid, ook een beroep op nieuwe fiscale middelen ten belope van fr. 6,6 miljard. Die middelen zullen door de hierna volgende maatregelen worden verkregen :

	(Miljarden franken)
1. Verhoging van de met het zegel gelijkgestelde taksen met 2 decimes	+ 5,7
2. Verhoging van de successierechten met 1 decime	+ 0,1
3. Instelling van een uitzonderingsbelasting als volgt samengesteld :	
A. uitzonderingsbelasting van een halve decime :	
- bij de mobiliënbelasting, incl. de nationale crisisbelasting op de inkomsten van aandelen en participaties in Belgische aandenvennootschappen en op de inkomsten van geïnvesteerde kapitalen toegekend aan de niet actieve vennoten in de andere Belgische vennootschappen dan die op aandelen, alsmede op de bedragen die bij de vereffening verdeeld worden;	
- bij de bedrijfsbelasting op de niet uitgekeerde winsten van de vennootschappen;	
- bij de 20 pct.-belasting verschuldigd door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas;	
B. uitzonderingsbelasting om de toepassing van artikel 52 van de samengeoordnete wetten op de inkomstenbelastingen te verbeteren ¹ ;	
d. i. in totaal (A + B)	+ 0,6
4. Verdubbeling van het bedrag dat bij de aanvullende personele belasting dient aangegeven wat betreft de kadastrale inkomens	+ 0,2
In totaal ...	+ 6,6

⁽¹⁾ De hiertoe vereiste wetgevende beschikkingen om een aantal van die hervormingen te verwezenlijken, zijn vervat in het wetsontwerp voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, het zgn. ontwerp van eenheidswet, dat bij de Kamers samen met de Algemene Toelichting werd ingediend.

¹ Ten einde dubbele belasting van een zelfde inkomen in hoofde van een zelfde belastingplichtige te vermijden, bepaalt artikel 52 van de samengeoordnete wetten betreffende de inkomstenbelastingen dat de reeds belaste inkomens die voorkomen in de winsten van het boekjaar afgetrokken worden van het bedrag dezer laatste. Het ontwerp van eenheidswet voorziet, in het kort, de heffing van een uitzonderingsbelasting ten laste van de maatschappijen op het bedrag van de reeds belaste inkomens andere dan dividenden.

De Regering wil de financiële sanering te baat nemen om, in de jaren 1961-1965, een programma op halflange termijn van economische expansie door te voeren. De grote doelstellingen van dit laatste behelzen o.m. het scheppen van 20.000 nieuwe werkgelegenheden per jaar, die als voorwaarde dienen gesteld voor een jaarlijkse verhoging van het bruto nationale produkt met 4 pct., alsook de structurele heroriëntering van de economische bedrijvigheid.

Dit programma, dat in nauwe samenwerking met de particuliere sector zal worden uitgewerkt, komt reeds nu in de begrotingspolitiek van de Regering tot uitdrukking.

De kredieten voorzien voor de steun aan de particuliere investeringen — de fiscale belastingverlagingen buiten beschouwing gelaten — zullen fr. 720 miljoen voor 1961 bedragen, tegen fr. 500 miljoen in 1960 en fr. 240 miljoen in 1959.

Op het gebied van de overheidsinvesteringen, zal een beslissende invloed uitgaan van het structurele zowel als conjuncturele Vijftienjarenplan uitgewerkt door het Ministerie van Openbare Werken. In functie van de groei van het nationale inkomen, zal het structurele programma een jaarlijks bedrag voorzien dat van fr. 7,6 miljard in 1960 tot fr. 12,3 miljard in 1974 zal stijgen, om, in vijftien jaar, een totaal bedrag van fr. 150 miljard te bereiken. Daarbij zal, volgens de omstandigheden, een conjunctureel programma van fr. 50 miljard komen. Een zelfstandig financieringsfonds zal de vereiste middelen verstrekken voor de uitvoering van de werken.

Op het gebied van de buitenlandse handel en ten einde de handelsprospectie in het buitenland te versterken, zal in 1961 een krediet van fr. 120 miljoen het Fonds voor de buitenlandse handel stijven, tegen fr. 9 miljoen in 1960. Bovendien heeft de zorg voor de vrijwaring van het concurrentievermogen van de nijverheid ertoe geleid een belangrijke belastingverlaging ten voordele van de geïncorporeerde energie in het fiscale programma te voorzien.

De kredieten voor de vorming en de verbetering van de middenstand en voor de ontwikkeling en de rationalisatie van de landbouw zullen in 1961 verhoogd worden.

II. De begroting voor het dienstjaar 1960

De jongste ramingen voor het dienstjaar 1960 berusten, inzonderheid wat ontvangsten betreft, op de werkelijke opbrengsten per 30 september jl.; voor de uitgaven werd rekening gehouden met de wijzigingen die aan de aanvankelijke kredieten door de amendementen en het bijblad werden aangebracht.

De herziening van de ramingen inzake gewone ontvangsten leidde tot een cijfer van fr. 111,8 miljard. Daar de aanvankelijke ramingen op fr. 110,6 miljard waren gesteld, zou de meerwaarde aldus fr. 1,2 miljard bedragen. Dit cijfer dient geheel op rekening gesteld van de gestegen belastingopbreng-

sten, want de vermoedelijke niet fiscale inkomsten liggen fr. 0,3 miljard beneden de aanvankelijke ramingen die op fr. 8,6 miljard waren becijferd.

De fiscale ontvangsten zullen waarschijnlijk fr. 103,5 miljard bedragen tegen de aanvankelijk voorziene fr. 102 miljard. De verschillende categorieën belastingen leveren meerwaarden op t.o.v. de ramingen, dank zij het gunstige conjunctuurverloop tijdens het jaar. De enige noemenswaardige uitzondering betreft de accijnzen die, voor de minerale oliën, niet volkomen het verwachte rendement opleveren.

Tabel I.

Gewone begroting voor het dienstjaar 1960 (Miljoenen franken)

<i>Ontvangsten :</i>		
Begrotingsramingen	110.604	
Verbeteringen op grond van de ontvangsten op 30-9-1960	+ 1.253	
Totaal ontvangsten		111.857
<i>Uitgaven :</i>		
Aanvankelijke kredieten	111.464	
Amendementen	- 486	
		110.978
<i>Aanpassingsbijblad :</i>		
Vermeerderingen	6.438	
Verminderingen	- 600	
		5.838
Totaal der kredieten van het dienstjaar		116.816
Kredieten voor vroegere dienstjaren		306
Totaal uitgaven		117.122
Saldo ...		- 5.265

De herziene ramingen voor de gewone uitgaven over het dienstjaar 1960 bedragen fr. 117,1 miljard, d.i. een stijging met fr. 5,6 miljard in vergelijking met de aanvankelijk voorziene fr. 111,5 miljard. T.o.v. de goedgekeurde begroting, waarin rekening is gehouden met de amendementen, bereikt de stijging fr. 6,1 miljard.

Hebben hoofdzakelijk tot die vermeerdering bijgedragen :

- fr. 964 miljoen uitgaven van het Ministerie van Afrikaanse Zaken, inzonderheid voor de hulpverlening aan de vluchtelingen uit Kongo en de betaling van de diensten door de Sabena bewezen;
- fr. 687 miljoen uitgaven voor openbaar onderwijs, waarvan fr. 415 miljoen toelagen;
- fr. 647 miljoen uitgaven voortvloeiend uit de werkloosheid, waarvan fr. 457 miljoen uit het feit dat het aantal gecontroleerde werklozen en de gemiddelde uitkering hoger zullen zijn dan voordien;
- fr. 621 miljoen uitgaven voor de landsverdediging, waarvan fr. 600 miljoen voor de legerexpeditie in Kongo;
- fr. 560 miljoen uitgaven voor de openbare schuld;
- fr. 560 miljoen uitgaven voor de pensioenen, waarvan fr. 311 miljoen ten gevolge van de toeneming van het aantal als gebrekkig aangegeven mijnwerkers, wegens het ontslaan van arbeiders door de steenkolenmijnen;

- fr. 506 miljoen uitgaven wegens de toeneming van het personeel en de herzieningen van de weddeschalen in de ministeries andere dan die van Openbaar Onderwijs en Landsverdediging;
- fr. 350 miljoen als bijzondere tussenkomst ten gunste van de gemeenten die een fiscale inspanning leverden;
- fr. 256 miljoen voor de hulp aan de steenkolenrijverheid;
- fr. 250 miljoen als buitengewone toelage aan het Rijksfonds voor Verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit om in zijn stijgende tekorten te voorzien.

De herziene gewone begroting voor het dienstjaar 1960 bereikt aldus fr. 111,8 miljard voor de ontvangsten en fr. 117,1 miljard voor de uitgaven, met inbegrip van de op het aanpassingsbijblad aangevraagde kredieten om de vorderingen van vorige dienstjaren te dekken; het tekort bedraagt aldus fr. 5,3 miljard.

Met betrekking tot de buitengewone begroting, waren de gezamenlijke vastleggingskredieten voorzien op het begrotingsontwerp van 1960 op fr. 13.837 miljoen vastgesteld. Bij dit bedrag kwamen fr. 4.146 miljoen kredieten ten gevolge van amendementen en fr. 8.464 miljoen beschikbaar gebleven kredieten van het dienstjaar 1959, d.i. in totaal fr. 26.447 miljoen, waarvan fr. 140 miljoen uit hoofde van het aanpassingsbijblad dienen afgetrokken. Het totaal der beschikbare vastleggingskredieten in 1960 bedraagt uiteindelijk fr. 26.307 miljoen.

Anderzijds, waren de op het begrotingsontwerp uitgetrokken betalingskredieten op fr. 20.312 miljoen vastgesteld. Bij dit cijfer kwamen fr. 483 miljoen kredieten wegens amendementen, fr. 9.998 miljoen beschikbare kredieten op het einde van 1959 die naar het dienstjaar 1960 werden overgedragen en fr. 2.855 miljoen uit hoofde van het aanpassingsbijblad, hetgeen het totaal bedrag der voor het dienstjaar 1960 beschikbare betalingskredieten op fr. 33.648 miljoen brengt. De bijkredieten hebben vooral betrekking op volgende posten :

- + fr. 1.250 miljoen voorschotten aan het Rijksfonds voor Verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit, om zijn tekort te dekken;
- + fr. 812 miljoen uitgaven voor openbare werken, waarvan fr. 400 miljoen voor toelagen aan de plaatselijke besturen en fr. 300 miljoen voor waterwegen;
- + fr. 448 miljoen uitgaven voor het verkeer, waarvan fr. 300 miljoen voor de terugkoop van de maatschappelijke aandelen van de Sabena;
- + fr. 340 miljoen uitgaven voor premies aan de woningbouw.

Het bedrag der betalingskredieten beschikbaar voor de werkelijke kasuitgaven voor 1960 wordt verkregen door van bovengenoemd totaal, d.i. fr. 33.648 miljoen, de kredieten vereist voor de regularisatie van de kasvoorschotten in 1959, d.i. fr. 5.552 miljoen, in mindering te brengen, hetgeen fr. 28.096 miljoen geeft. De regularisaties van kasvoorschotten hebben vooral betrekking op de storting van de deelneming van fr. 4.218 miljoen aan het Internationale Monetaire Fonds.

Wat de herziene speciale begroting voor Hulpverlening aan Kongo, Ruanda-Urundi en de overzeese

gebieden van de Europese Economische Gemeenschap betreft, zij bereikt fr. 4.189 miljoen, d.i. een vermindering met fr. 488 miljoen in vergelijking met de aanvankelijke voorziene fr. 4.677 miljoen. Die verlaging is aan volgende bewegingen toe te schrijven :

- fr. 1.000 miljoen uitgaven voor de Ontwikkelingsmaatschappij;
- + fr. 511 miljoen uitgaven voor het Fonds voor Hulpverlening.

III. De begroting voor het dienstjaar 1961

In de algemene begroting voor het dienstjaar 1961 zijn de uitgaven op fr. 135,6 miljard en de ontvangsten op fr. 123,5 miljard vastgesteld. Op de gewone begroting zijn fr. 122,9 miljard uitgaven ingeschreven en een overeenstemmend bedrag aan ontvangsten, terwijl de buitengewone begroting fr. 12,7 miljard betalingskredieten en fr. 0,6 miljard ontvangsten voorziet.

De ramingen in de begroting voor 1961 berusten op een enigszins wat matigere uitbreiding van de economische bedrijvigheid, die echter nog het tempo van het jaar 1960 overtreft; een nettostijging van het bruto nationale inkomen met 4 pct. werd genomen als basis voor de berekening van de voornaamste bestanddelen van de begroting. Die raming komt tot uitdrukking in een netto-aangroei van de belastingontvangsten met fr. 4,5 miljard en in een daling met 30.000 eenheden van het gemiddeld aantal werklozen, een vermindering welke gelijk is aan diegene die zich voordeed van 1956 tot 1957, in welk jaar de conjunctuur omsloeg, en waarbij eveneens rekening werd gehouden met de reglementaire maatregelen voorzien in het ontwerp van eenheidswet.

1. GEWONE BEGROTING

De gewone begroting voor het dienstjaar 1961 werd op fr. 122,9 miljard in evenwicht ingediend. Het evenwichtspunt van de begroting voor 1961 ligt op een relatief hoog peil wanneer men deze begroting vergelijkt met die van de vorige dienstjaren. Dit feit vloeit voort uit de wederopneming van al de lopende uitgaven in de gewone begroting en uit de

Tabel II.

Gewone begroting

(Miljarden franken)

	1959 (resultaten)	1960 (herziene ramingen)	1961 (vooruit- zichten)
Uitgaven	110,5	117,1	122,9
Ontvangsten	102,3	111,8	122,9
Saldo ...	— 8,2	— 5,3	—

onvermijdelijke stijgingen, inzonderheid van de lasten der openbare schuld.

A. GEWONE UITGAVEN.

Tabel III geeft een overzicht van de structuur van de gewone uitgaven voor 1961 en een vergelijking met die van de begroting voor 1960.

Nochtans dient, vooral wat de toelagen en de « andere uitgaven » betreft, vooraf het nodige onderscheid gemaakt, gelet op het overbrengen naar de gewone begroting voor 1961 van de uitgaven die in 1960 voor fr. 10 miljard ten laste kwamen van de buitengewone begroting, de begroting voor Hulpverlening, de begroting voor orde of de opbrengst van de conjunctuurbelasting.

Tabel III.

Gewone uitgaven

(Miljoenen franken)

Posten	1960		1961	Vergelijking tussen 1961 en de verbeterde cijfers van 1960
	Aanvankelijke cijfers	Verbeterde cijfers ¹		
1. Rijksschuld	19.426	19.986	21.875	+ 1.889
2. Pensioenen	16.820	17.403	17.090	- 313
3. Dotaties	377	383	391	+ 8
Totaal van 1 tot 3 ...	36.623	37.772	39.356	+ 1.584
4. Uitgaven van algemeen bestuur :				
a) Uitgaven voor personeel	23.625	24.255	24.058	- 197
b) Uitgaven voor materieel	7.605	7.419	7.473	+ 54
5. Toelagen	37.843	40.019	40.805	+ 786
6. Werken	1.143	1.118	1.135	+ 17
7. Andere uitgaven	4.243	6.156	9.964	+ 3.808
Totaal van 4 tot 7 ...	74.459	78.967	83.435	+ 4.468
Totaal van 1 tot 7 ...	111.082	116.739	122.791	+ 6.052
Kwade Posten en Terugbetalingen	382	383	101	- 282
Algemeen totaal ...	111.464	117.122	122.892	+ 5.770

¹ Aanvankelijke kredieten, amendementen, bijblad en bijkredieten voor vroegere dienstjaren.

Tabel IV vermeldt de kredieten welke van de buitengewone begroting en de begroting voor Hulpverlening werden overgeschreven.

Tabel IV.

Kredieten overgebracht van de buitengewone begroting en de begroting voor Hulpverlening voor 1960 naar de gewone begroting van 1961

(Miljoenen franken)

	1960 aangepast (Buitengewone en begroting voor Hulp- verlening)	1961 (Gewone begroting)
Uitgaven voor hulpverlening aan Kongo of voortvloeiend uit de Kongolese crisis	2.861 ¹	2.129
Tussenkomen ten behoeve van Ruanda-Urundi	750	896
Overzeese gebieden van de Europese Economische Gemeenschap	578	788
Kosten van legering in Duitsland	997	1.014
Voorschotten aan de maatschappelijke zekerheid :		
R.V.Z.I.	1.250	²
Kinderbijslagen	129	—
Bouwpremies	990	350

¹ In 1960, fr. 994 miljoen meer op de gewone begroting.

² Buitengewone toelagen ingeschreven op de gewone begroting : fr. 2.800 miljoen. In 1960, fr. 1.150 miljoen op de gewone begroting boven de fr. 1.250 miljoen op de buitengewone begroting.

Openbare schuld.

De geraamde kredieten voor 1961 met betrekking tot de openbare schuld zijn vastgesteld op fr. 21,9 miljard, d.i. een stijging met fr. 1,9 miljard t.o.v. het cijfer van de herziene kredieten voor 1960. De nieuwe lasten omvatten hoofdzakelijk fr. 1.185 miljoen voor de dienst van de in 1960 uitgegeven leningen en fr. 856 miljoen voor de in 1959 uitgegeven leningen waarvan de aflossing in 1961 zal beginnen; daartegenover staat een vermindering van de last van de terugbetaalde of ruimer afgeloste leningen ten belope van fr. 603 miljoen. De nieuwe emissies van certificaten op halflange en korte termijn brengen fr. 335 miljoen bijkomende lasten met zich.

Van de fr. 21,9 miljard kredieten op de begroting van de openbare schuld voor 1961, zijn fr. 8 miljard bestemd voor aflossingen, fr. 13,4 miljard voor rentebetalingen en fr. 0,5 miljard voor andere uitgaven. De overeenstemmende cijfers voor het dienstjaar 1960 bedragen resp. fr. 7 miljard, fr. 12,5 miljard en fr. 0,4 miljard.

Pensioenen.

De begroting voor pensioenen voor 1961 werd vastgesteld op fr. 17,1 miljard, d.i. een vermindering met fr. 0,3 miljard in vergelijking met de vermoede

delijke uitgaven voor 1960. Ten opzichte van de aanvankelijke ramingen voor 1960, valt er daarentegen een stijging met fr. 0,3 miljard op te merken.

Tabel V.

Begroting der pensioenen
(Miljoenen franken)

Hoofdstukken	1960 aangepast	1961	Vershil
Burgerlijke en militaire pensioenen	5.673	5.689	+ 16
Oorlogspensioenen	4.185	4.212	+ 27
Ouderdomspensioenen .	7.321	6.957	- 364
Voorlopige pensioenen en diversen	224	232	+ 8
Totaal ...	17.403	17.090	- 313

Wat de wijzigingen betreft welke aan het pensioenregime van de verschillende categorieën rechthebbenden werden aangebracht, vermelden wij, op het hoofdstuk van de oorlogspensioenen, de stijging van 24 tot 32 pct. van de frontstreeprenten. Inzake ouderdomspensioenen veroorzaakten de economische omstandigheden een aanzienlijke toeneming van het aantal arbeiders die voor het invaliditeitspensioen der mijnwerkers in aanmerking komen, zodat de financiële grondslagen van die sector aanzienlijk werden verstoord; het financiële regime vereist dan ook een herziening waardoor de tussenkomst van de Staat op 100 pct. in plaats van 90 pct. wordt gebracht; bijzondere bepalingen voorzien in de financiering van het verschil tussen het begrotingskrediet van fr. 1.065 miljoen en de behoeften die op fr. 1.765 miljoen zijn geraamd.

Uitgaven voor personeel.

De personeeluitgaven zullen in 1961 fr. 24 miljard belopen tegen fr. 24,2 miljard in 1960 (aangepast cijfer). De ontwikkeling in die categorie kredieten is afhankelijk van die van de wedden en van de personeelsterkte. In 1961 zal het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen vermoedelijk tot geen enkele aanpassing van de wedden aanleiding geven, doch de hogere weddeschalen ervan zullen verhoogd worden zoals dit in 1960 met de schalen A tot D het geval was. De personeelbezetting van de ministeries is in 1960 enigszins ingekrompen. Het aantal onderwijzende personeelleden van de Staat vertoonde daarentegen een stijging met 2.050 eenheden t.o.v. 1959.

Uitgaven voor materieel.

De voorgestelde kredieten voor materieel ondergaan over het algemeen slechts geringe wijzigingen, behalve voor de landsverdediging en het openbaar onderwijs. Het totaal bedrag stijgt van fr. 7,4 miljard

(herziene cijfer voor het dienstjaar 1960) tot fr. 7,5 miljard voor 1961.

Werken.

De kredieten voor werken voor het dienstjaar 1961 bedragen fr. 1,1 miljard, d.i. ongeveer hetzelfde bedrag als de vermoedelijke uitgaven voor 1960.

Toelagen en andere uitgaven.

De verandering van het totaal bedrag van de toelagen en van de « andere uitgaven » tussen 1960 en 1961, is van weinig betekenis wegens de hierboven aangestipte overbrenging van al de lopende uitgaven naar de gewone begroting voor 1961. In de hierna volgende analyse van die twee soorten uitgaven per grote categorieën, zullen we trachten geldige vergelijkingen te maken.

a) **Tegemoetkomingen met economisch karakter.**

Ziehier de voornaamste tussenkomsten van economische aard :

	1960 verbeterd	1961
	(Miljoenen franken)	
Steenkolennijverheid	956	750
Landbouw	534	650
Economische expansie	497	720
Centrum voor kernenergie	271	282
Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Handel	160	235

Die tabel wijst op de grotere budgettaire inspanning die, in 1961, in die verschillende sectoren van het economische beleid zal geleverd worden. Alleen de cijfers voor de steenkolenijverheid werden verminderd in het kader van het programma van geleidelijke sluiting der niet renderende mijnen.

b) **Tegemoetkomingen met sociaal karakter.**

In tabel VI zijn de voornaamste staats-tussenkomsten in de sociale sector in 1960 en 1961 opgenomen.

De vermindering van de kredieten voor 1961 inzake sociale pensioenen houdt verband met een bijzondere financieringsmodaliteit, waarvan hierboven sprake was.

Bij het bepalen van de tussenkomst voor de werkloosheid werd rekening gehouden met de gestegen opbrengst van de bijdragen, de opslorping van de werkloosheid (134.000 eenheden gemiddeld tegen 164.000 in 1960), alsook met een kleine verhoging van de gemiddelde uitkering.

Met betrekking tot de ziekte-invaliditeitsverzekering, besloot de Regering tot volledige opnemings in de gewone begroting voor 1961, van de uitzonderlijke toelage aan het Rijksfonds voor Verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit boven de organieke tussenkomsten voorzien in het huidige regime, en zulks wegens haar karakter van lopende uitgave. De

sanering der financiën van de maatschappelijke zekerheid vereist de verlaging van die toelage van fr. 2.431 miljoen in 1960 tot fr. 2.327 miljoen in 1961.

geschreven worden aan de toepassing van nieuwe normen voor de toekenning, die beter aan de vermogenstoestand en aan de gezinslasten van de recht-hebbenden zijn aangepast.

Tabel VI.

Toelagen van sociale aard
(Miljoenen franken)

	1960 aangepast	1961
I. — Maatschappelijke Zekerheid :		
1. Ouderdomspensioenen ¹	7.318	6.957
2. Werkloosheidsverzekering	3.430	2.320
3. Ziekte- en invaliditeitsverzek. :		
a) Verplichte	4.175 ²	4.040
b) Vrije	583	652
4. Kindertoelagen		
a) Bezoldigde werknemers	729 ³	600
b) Werkgevers en zelfstandige arbeiders	203	203
5. Toelagen aan gebrekkigen, enz.	700	720
6. Verlof van de mijnwerkers	233	216
II. — Werkverschaffingspolitiek	913	630
III. — Huisvestingspolitiek :		
1. De Taeye-premies	990 ⁴	350
2. Andere tussenkomsten van het Fonds voor de Huisvesting ...	804	912

- ¹ Deze uitgaven komen reeds voor in tabel V.
² Incl. het uitzonderlijk voorschot dat op de buitengewone begroting voorkomt.
³ Incl. het terugvorderbaar voorschot dat op de buitengewone begroting voorkomt.
⁴ Buitengewone begroting.

Wat de politiek van werkverschaffing betreft, is het krediet teruggebracht van fr. 913 miljoen in 1960 tot fr. 630 miljoen, daar de tewerkstelling van de werklozen door de gemeenten minder op de begroting drukt ten gevolge van een nieuwe verdeling van de lasten tussen de Staat en de gemeenten die de werklozen arbeid verschaffen. In het krediet is een stijging voorzien van fr. 10 miljoen voor de kosten van beroepswederaanpassing, in het kader van de politiek van werkverschaffing.

Inzake huisvestingsbeleid, moet de sterke vermindering van het bedrag der bouwpremies in 1961 toe-

c) Toelagen aan Provincies en Gemeenten.

De toekenning in het ontwerp van eenheidswet van een grotere zelfstandigheid aan de gemeenten, bij het vaststellen van hun financiële middelen, komt tot uitdrukking in een totale inkrimping van de voornaamste toelagen ten belope van fr. 682 miljoen, waardoor die subsidies van fr. 7.932 miljoen in 1960 tot fr. 7.250 miljoen in 1961 worden teruggebracht. Wat de toelagen aan de provincies betreft, zij bedragen, zoals in 1960, fr. 760 miljoen.

d) Tegemoetkomingen aan de overheidsbedrijven.

Ziehier de kredieten welke ten behoeve van de voornaamste instellingen zijn voorzien :

	1960 verbeterd	1961
(Miljoenen franken)		
Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen ¹	3.242	2.557
Sabena	70	88
Instituut voor Radio en Televisie ²	762	763

- ¹ Begroting van Verkeerswezen.
² In 1960 kwam dit krediet voor in de begroting voor Kwade Posten en Terugbetalingen voor het aandeel van het Instituut in de opbrengst van de taksen op de toestellen. In 1961 is het geheel overgebracht naar de begroting voor Culturele Zaken onder het hoofdstuk van de toelagen.

e) Vergoeding voor oorlogsschade.

Zoals bekend, voorziet de begroting in toepassing van het nieuwe financieringsplan voor 1960 geen jaarlijkse vaste dotatie meer voor de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade, doch wel de kredieten welke ieder jaar voor haar verrichtingen nodig zijn. Zij bedragen fr. 1.600 miljoen in 1961 tegen fr. 500 miljoen in 1960; in dat laatste jaar echter had de Zelfstandige Kas een belangrijk deel van haar verrichtingen kunnen financieren door middel van haar rekening op de begroting voor orde.

f) Tegemoetkomingen in de sector van het openbaar onderwijs.

De toelagen ingeschreven op de begroting voor Openbaar Onderwijs zullen van een totaal bedrag van

Tabel VII. **Voornaamste toelagen uitgetrokken op de begroting van Openbaar Onderwijs**
(Miljoenen franken)

	Lager onderwijs		Middelbaar onderwijs		Technisch onderwijs	
	1960 aangepast	1961	1960 aangepast	1961	1960 aangepast	1961
Wedden	5.702	5.600	1.065	1.150	2.583	2.725
Functionering	1.111	1.101	425	471	743	799
Uitrusting	—	—	15	15	70	70
Totaal ...	6.813	6.701	1.505	1.636	3.396	3.594

fr. 13.364 miljoen (aangepast cijfer) in 1960 tot fr. 13.855 miljoen in 1961 vermeerderen. In tabel VII komt de indeling voor van de toelagen, per sector, voor de voornaamste secties van het provinciaal, gemeentelijk en privé onderwijs.

g) **Kosten van legering der Belgische troepen in Duitsland.**

Het krediet voorzien om die legeringskosten te dekken, komt in 1961 voor onder de « andere uitgaven » van de gewone begroting van Landsverdediging en zulks voor fr. 1.014 miljoen, dan wanneer het in 1960 onder de buitengewone begroting voor fr. 997 miljoen was ingeschreven.

h) **Afrikaanse Zaken.**

De gewone begroting van Afrikaanse Zaken voor 1961 omvat o.m. fr. 788 miljoen kredieten voor het Fonds der Overzeese Gebieden van de Europese Economische Gemeenschap, fr. 896 miljoen voor Ruanda-Urundi en ca. fr. 2 miljard voor hulpverlening aan Kongo en voor de verschillende lasten voortvloeiend uit de gebeurtenissen in Afrika. In 1960 bedroegen de overeenstemmende kredieten welke voor het grootste deel voorkwamen onder de begroting voor Hulpverlening, resp. fr. 578 miljoen, fr. 750 miljoen en fr. 3.855 miljoen.

B. RIJKSMIDDELENBEGROTING.

Tabel VIII omvat de ramingen van de Rijksmiddelenbegroting voor het dienstjaar 1961, alsook de vermoedelijke ontvangsten voor het dienstjaar 1960, berekend op de grondslag van de werkelijke ontvangsten in de eerste negen maanden van het dienstjaar.

Het totaal bedrag van de geraamde ontvangsten voor het dienstjaar 1961 is vastgesteld op fr. 122,9 miljard, d.i. een vermeerdering met fr. 11,1 miljard t.o.v. de vermoedelijke ontvangsten van 1960. Die toeneming moet door de belastingontvangsten worden opgebracht.

De Regering raamt inderdaad de stijging van deze laatste op fr. 11,2 miljard, als volgt verdeeld : fr. 6,6 miljard nieuwe belastingen en fr. 4,6 miljard ontvangsten voortvloeiend uit de ontwikkeling van de economische bedrijvigheid.

De opbrengst van de belastingen geheven door het Bestuur van de Directe Belastingen is geraamd op fr. 45,4 miljard in 1961, welk bedrag met fr. 3 miljard het totaal der vermoedelijke ontvangsten voor 1960 te boven gaat.

De voornaamste supplementen komen op rekening van de bedrijfsbelasting (+ fr. 1.725 miljoen), de uitzonderingsbelasting (+ fr. 600 miljoen), de aanvullende personele belasting (+ fr. 450 miljoen), de sommen verkregen op de opbrengsten van de afgesloten boekjaren, d.w.z. de achterstallige belastingen

(+ fr. 175 miljoen) en de verkeersbelasting (+ fr. 125 miljoen). Nochtans zij opgemerkt dat inzake mobiliënbelasting een mindere ontvangst van fr. 175 miljoen is voorzien. De opbrengst van de uitzonde-

Tabel VIII.

Rijksmiddelenbegroting
(Miljoenen franken)

	Dienstjaar 1960 (Vermoede- lijke ontvangsten)	Dienstjaar 1961 (Aanvanke- lijke ramingen)
1. Belastingen :		
a) <i>Directe belastingen :</i>		
Grondbelasting	490	490
Mobiliënbelasting	4.085	3.910
Bedrijfsbelasting	27.875	29.600
Aanvullende personele belas- ting	4.250	4.700
Nationale crisisbelasting ...	2.155	2.200
Uitzonderingsbelasting	—	600
Verkeersbelasting	2.725	2.850
Ontvangsten op afgesloten dienstjaren	325	500
Andere opbrengsten ¹	525	510
<i>Totaal der directe belastingen</i>	42.430	45.360
b) <i>Douanerechten en accijnzen :</i>		
Douanerechten	5.950	5.900
Accijnzen en verbruiksbelas- ting	16.100	16.566
Andere opbrengsten ²	320	261
<i>Tot. der douanerechten en accijnzen</i>	22.370	22.727
c) <i>Registratie :</i>		
Registratierechten	4.000	3.965
Successierechten	1.950	2.000
Zegelrechten en met het zegel gelijkgestelde taksen .	32.300	40.050
Andere opbrengsten	450	490
<i>Totaal der registratie</i>	38.700	46.505
Totaal der belastingen	103.500	114.592
2. Taksen, tolgelden en retributies	4.174	4.538
3. Patrimonium-, financiële en bedrijfsinkomsten	1.571	1.405
4. Terugbetalingen	1.632	1.089
5. Diverse ontvangsten	807	1.111
6. Oorlogsontvangsten	173	169
TOTAAL DER RIJKS- MIDDELEN	111.857	122.904

¹ Incl. de speciale taks op de jacht-, visvangst- of vogelvangstrechten en de taks op de spelen en weddenschappen.
² Incl. de openingstaks op de dranklijsterijen.

ringsbelasting en de meerwaarde van de aanvullende personele belasting zijn, voor de eerste geheel en voor de tweede gedeeltelijk, toe te schrijven aan de invloed van de nieuwe belastingen : voor de aanvullende belasting, zal de verruiming van de grondslag voortvloeiend uit de verdubbeling van het bedrag dat als kadastraal inkomen moet worden aangegeven, fr. 200 miljoen opbrengen.

De voor 1961 geraamde ontvangsten uit de douanerechten verminderen met fr. 50 miljoen t.o.v. het verbeterde cijfer van 1960, in verband met de tariefverlaging in het kader van de Gemeenschappelijke Markt (10 pct. in juli 1960 en 10 pct. in januari 1961); die verlaging is echter gedeeltelijk gecompenseerd door de toeneming van de invoer en de toepassing van het gemeenschappelijk tarief.

Inzake accijnzen en verbruiksbelasting is een supplement van fr. 466 miljoen voorzien. De opbrengst zal nochtans de aanvankelijke raming voor 1960 (fr. 16.971 miljoen) niet bereiken, omdat hierin de ontvangsten overschat werden, inzonderheid die voor de minerale oliën. De relatieve teruggang van de accijns op benzine vloeit hoofdzakelijk voort uit de toeneming van het aantal met vloeibaar gas uitgeruste wagens en de vermindering van het kilometerisch verbruik in verband met de cilinderinhoud van de wagens.

Voor de erfenisrechten zal de verhoging van de tarieven fr. 100 miljoen opbrengen.

Wat de met het zegel gelijkgestelde taksen betreft, zullen de verhoging van het percentage met 2 decimes en de belastingverlaging voor de geïncorporeerde energie een nettomeerwaarde van fr. 5.700 miljoen tot gevolg hebben. De stijging welke in verband met de toeneming van de omzet wordt voorzien, zal 6 pct. vertegenwoordigen. Over het geheel, wordt een meerwaarde van fr. 7,7 miljard op de zegelrechten en de hiermee gelijkgestelde taksen voor 1960 verwacht.

Anderzijds, zullen de voorziene niet fiscale ontvangsten voor het dienstjaar 1961 fr. 45 miljoen beneden de vermoedelijke ontvangsten voor 1960 liggen. De voornaamste veranderingen betreffen : de ontvangst door de Schatkist van een deel van de eerste twee tranches van de lening uitgegeven door de Nationale Stichting voor de Financiering van het Wetenschappelijk Onderzoek (+ fr. 375 miljoen), de vermeerdering van de postontvangsten (+ fr. 228 miljoen) en de taksen op radio en televisie (+ fr. 124 miljoen), het uitzonderlijk karakter van de ontvangst van fr. 487 miljoen voorzien in de begroting van 1960 wegens de terugbetaling aan de Schatkist der saldi van de begrotingskredieten betreffende de financiering van de wet van 11 maart 1954 (pensioen van de zelfstandigen), de vermindering der overschotten op de inkomsten van het Muntfonds (— fr. 124 miljoen).

De fiscale ontvangsten zullen in 1961 93,2 pct. van de Rijksmiddelenbegroting vertegenwoordigen.

Het aandeel van de directe belastingen zal 36,9 pct. bedragen, de registratie, 37,8 pct. en de douanen en accijnzen, 18,5 pct. Het gaat hier echter om een administratieve indeling van de directe en indirecte belastingen, die niet steeds aan de definities van de nationale boekhouding beantwoordt.

2. BUITENGEWONE BEGROTING

A. BUITENGEWONE ONTVANGSTEN.

De buitengewone ontvangsten voor het dienstjaar 1961 zijn geraamd op fr. 611 miljoen tegen fr. 883 miljoen vermoedelijke ontvangsten in 1960.

Het verschil is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een verminderde raming van fr. 500 miljoen tot fr. 352 miljoen voor de bijdrage van het buitenland in de in België gedane uitgaven voor de infrastructuur van de N.A.T.O.

B. BUITENGEWONE UITGAVEN.

De aangevraagde vastleggingskredieten op de buitengewone begroting van 1961 bedragen fr. 10.771 miljoen. Bij dit bedrag zullen echter de overdrachten van het vorige dienstjaar komen. Evenzo zal het niet aangewende deel der kredieten per einde 1961 kunnen overgebracht worden naar het volgende dienstjaar, ten einde de continuïteit in de uitvoering van de lopende werken vanaf de eerste maanden van 1962 te kunnen verzekeren.

De aangevraagde betalingskredieten op de buitengewone begroting van 1961 belopen in totaal fr. 12.689 miljoen, d.i. een vermindering met fr. 10.961 miljoen t.o.v. de aangepaste begroting van 1960 ⁽¹⁾. Dit verschil is inzonderheid te verklaren door de wederopneming, in de gewone begroting voor 1961, van de lopende uitgaven die voordien op de buitengewone begroting waren uitgetrokken. Dit bedrag van fr. 12.689 miljoen vertegenwoordigt dus voor het grootste deel reële en produktieve investeringsuitgaven. Zoals de vastleggingskredieten, zullen de betalingskredieten aangevuld worden met de overbrenging van het vorige dienstjaar; een deel van de totale kredieten aldus beschikbaar geworden voor het dienstjaar 1961, zal op zijn beurt naar het volgende dienstjaar worden overgebracht.

⁽¹⁾ Excl. de kredieten overgebracht van de vorige dienstjaren en de bijzondere begroting voor Hulpverlening.

LITERATUUR IN VERBAND MET DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE PROBLEMEN VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Novembernummer 1960 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD EN BANKWEZEN

AUBOIN R., Vers une politique monétaire moderne, dix années d'expérience et de progrès. (*Revue d'Economie politique, Parijs, LXX, n° 6, november-december 1960, blz. 186-202.*)

FRERE M., La restauration monétaire de la Belgique. (*Revue d'Economie politique, Parijs, LXX, n° 6, november-december 1960, blz. 82-108.*)

GERMAIN-MARTIN H. & GUENSER G., Eléments de bibliographie sur les problèmes monétaires depuis 1945. (*Revue d'Economie politique, Parijs, LXX, n° 6, november-december 1960, blz. 203-214.*)

JACOBSSON P., Les monnaies européennes et l'économie mondiale. (*Revue d'Economie politique, Parijs, LXX, n° 6, november-december 1960, blz. 11-24.*)

3. PRIJZEN EN LONEN

De loonpolitiek in de Beneluxlanden (1958 en 1959). (*Benelux Publikatieblad, Brussel, 1960, n° 2, blz. 55-74.*)

MUILWIJK J., Het onderzoek naar de loonverschillen in Benelux, oktober 1957 en 1958. (*Benelux Publikatieblad, Brussel, 1960, n° 2, blz. 45-54.*)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

CRAHAY S., L'idée du budget cyclique et ses applications. (*Revue pratique des Questions commerciales et économiques, Luik, n° 3, september 1960, blz. 2-19.*)

FRANK M., L'imposition de la fortune. (*Bulletin de Documentation du Ministère des Finances, Brussel, n° 11, november 1960, blz. 113-133.*)

GROSFILS M., Réflexions sur une politique budgétaire contracyclique. (*Annales de Sciences économiques appliquées, Leuven, XVIII, n° 4, oktober 1960, blz. 563-573.*)

5. FINANCIËLE ORGANEN BEHEERST DOOR BIJZONDERE WETTELIJKE BESCHIKKINGEN OF GEPLAATST ONDER DE WAARBORG OF DE CONTROLE VAN DE STAAT

Het Gemeentekrediet van België. (*Mededelingen van de Bank voor Nederlandsche Gemeenten, Den Haag, n° 11, november 1960, blz. 6-12.*)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE VERRICHTINGEN

BRISTON W., Le dollar en tant que monnaie de réserve. (*Revue de la Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, n° 192, augustus-september-oktober 1960, blz. 565-571.*)

DE BAERDEMAKER R., Investissements privés et développement économique. A propos d'une enquête effectuée dans divers pays importateurs de capitaux. (*La Revue de la Banque, Brussel, XXIV, n° 11, 1960, blz. 764-777.*)

DELVAUX A., La libération des mouvements de capitaux. (*Revue du Marché commun, Parijs, n° 29, oktober 1960, blz. 338-344.*)

GUINDEY G., La Banque des Règlements Internationaux hier et aujourd'hui. (*Revue d'Economie politique, Parijs, LXX, n° 6, november-december 1960, blz. 37-57.*)

HOLMES A. & KLOPSTOCK F., The Market for Dollar Deposits in Europe. (*Monthly Review of the Federal Reserve Bank of New York, New York, XLII, n° 11, november 1960, blz. 197-202.*)

The Adequacy of International Reserves. (*Barclays Bank Review, Londen, XXXV, n° 4, november 1960, blz. 67-69.*)

The Dollar and the Gold Markets. (*The Morgan Guaranty Survey, New York, november 1960, blz. 1-5.*)

von MANGOLDT H., De l'Union Européenne de Paiements à la convertibilité et à l'Accord Monétaire Européen. (*Revue d'Economie politique, Parijs, LXX, n° 6, november-december 1960, blz. 25-36.*)

WOLF J., Les liquidités internationales et la rivalité livre-dollar. (*Revue de Science financière, Parijs, LII, n° 4, oktober-december 1960, blz. 636-656.*)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX

De loonpolitiek in de Beneluxlanden (1958 en 1959). (*Benelux Publikatieblad, Brussel, 1960, n° 2, blz. 55-74.*)

MUILWIJK J., Het onderzoek naar de loonverschillen in Benelux, oktober 1957 en 1958. (*Benelux Publikatieblad, Brussel, 1960, n° 2, blz. 45-54.*)

9. EUROPESE INTEGRATIE

DE BRABANDERE E., La Fédération bancaire de la Communauté Economique Européenne est née. Rapport général sur les activités et éléments d'un programme. (*La Revue de la Banque, Brussel, XXIV, n° 11, 1960, blz. 725-744.*)

DESBRIERE G., La taxe sur la valeur ajoutée et l'unification des régimes des taxes sur les affaires dans les pays du Marché commun. (*Revue de la*

- Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, n° 192, augustus-september-oktober 1960, blz. 643-646.)*
- DIETERLEN P., Le Traité de Rome et le problème monétaire. (*Banque, Parijs, XXIX, n° 173, november 1960, blz. 693-697.*)
- LEFEBVRE J., La Communauté Economique Européenne en face du sous-développement économique. (*Revue de la Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, n° 192, augustus-september-oktober 1960, blz. 652-655.*)
- MATTHYS A., La finance belge à l'aube du Marché commun. L'évolution de l'économie capitaliste. (*Epargner et Investir, Brussel, n° 85, november 1960, blz. 6-14.*)
- TRIFFIN R., Intégration économique européenne et politique monétaire. (*Revue d'Economie politique, Parijs, LXX, n° 6, november-december 1960, blz. 58-81.*)
- VAN HAEFTEN G., De Zes, de Zeven en de gelijkstelling. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XLV, n° 2.264, 7 december 1960, blz. 1.162-1.165.*)
- 10. ALGEMEEN**
- BRAUWERS W., ROGIERS F., van WATERSCHOOT J., DE RIDDER V. & DE BIEVRE C., De economische programmatie. (*Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen, Gent, V, n° 3, 1960, blz. 253-293.*)
- CAMU A., Essai sur l'évolution économique de la Belgique. (*La Revue Nouvelle, Brussel, XVI, n° 11, 15 november 1960, blz. 397-418.*)
- GLEJSER H., De betekenis van de Kongo voor de Belgische economie in het verleden. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XLV, n° 2.260, 9 november 1960, blz. 1.078-1.080.*)
- GLEJSER H., De gevolgen voor de Belgische economie van een eventuele breuk met de Kongo. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XLV, n° 2.261, 16 november 1960, blz. 1.094-1.097.*)
- HARMEL P., De financiering van de wetenschappelijke politiek. (*De Belgische Textielnijverheid, Brussel, II, n° 11, november 1960, blz. 17-18.*)
- HEALEY D., Le développement économique dans les petits pays. (*Revue de la Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, n° 192, augustus-september-oktober 1960, blz. 661-670.*)
- Het wetenschappelijk onderzoek in België. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XV, n° 47, blz. 449-453.*)
- LECLERCQ R., Réflexions sur la recherche industrielle en Belgique. (*Industrie, Brussel, XIV, n° 11, november 1960, blz. 728-732.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publikatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan ervan te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I. — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Koninklijk besluit van 25 november 1960

tot instelling van een Nationaal Comité voor Economische Expansie (Staatsblad, 30 november 1960, blz. 9.220).

VERSLAG AAN DE KONING

Door de recente oprichting van het Bureau voor Economische Programmatie beoogde de Regering de middelen te verschaffen tot vastlegging en toepassing van een meer samenhangende economische politiek. Het komt namelijk nog te vaak voor, dat belangrijke beslissingen genomen worden onder de druk der gebeurtenissen, zonder voldoende studie van hun verwickelingen op economisch en sociaal gebied.

Met behoud van alle, aan de organen van een democratie verleende voorrechten en opgelegde verantwoordelijkheden bij het uitwerken van de economische politiek en het bepalen harer doelstellingen, is het evenwel van belang dat deze politiek verwezenlijkt kan worden volgens een logisch opgevat programma en niet volgens een onwetenschappelijke methode.

De oprichting van het Bureau voor Economische Programmatie in de vorm van een overheidsdienst, geplaatst onder het administratief gezag van de Minister van Economische Zaken, en zijn richtlijnen ontvangend van het Ministerieel Comité voor Economische Coördinatie, voorziet in deze leemte.

De Regering beoogt echter eveneens nauwer met de economische en sociale kringen samen te werken bij het uitwerken der economische programma's op halflange en lange termijn. Dit samengaan is des te noodzakelijker daar het programmeren der economie zich niet tot de openbare sector alleen mag beperken, maar eveneens de voorlichtingsgegevens dient te omvatten om de private sector de gelegenheid te bieden rekening te houden met een algemeen programma en zich hierin te integreren.

De instelling van het Nationaal Comité voor Economische Expansie moet deze samenwerking vergemakkelijken en de gezichtspunten der onderscheiden betrokken kringen met elkaar in overeenstemming brengen. Zij beantwoordt in hoge mate aan de door de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven in zijn advies van 27 mei 1959 uitgesproken wens.

Het Nationaal Comité voor Economische Expansie zal dan ook de economische en sociale groeperingen aan de economische programmatie doen medewerken, een betere harmonisatie der genomen besluiten en der door deze groeperingen aangenomen houding met de door de Regering nagestreefde doeleinden mogelijk maken en een ruimer begrip voor de op economisch en sociaal politiek gebied genomen maatregelen aankweken. Het verwezenlijken dezer doelstellingen zal door de samenstelling zelf van het Nationaal Comité voor Economische Expansie worden begunstigd. Hierin zullen inderdaad, benevens de meest bevoegde vertegenwoordigers der voornaamste groeperingen uit het sociaal en bedrijfsleven, de meest rechtstreeks bij de economische en sociale politiek der Regering betrokken Ministers zitting hebben.

De taak van het Nationaal Comité zal bestaan in het bevorderen, het versnellen en het regulariseren der economische expansie, in het scheppen van nieuwe arbeidsmogelijkheden en in het opvoeren van de levensstandaard der bevolking.

De noodzaak van een dergelijke expansiepolitiek behoeft geen betoog meer. Er bestaat namelijk in ons land een werkloosheid van structurele aard, die hoofdzakelijk zal kunnen worden opgevangen door uitbreiding der bestaande bedrijven en het oprichten van nieuwe ondernemingen. Eveneens moeten nieuwe arbeidsmogelijkheden worden geschapen om de uit de sanering van bepaalde sectoren van onze industrie voortvloeiende sociale gevolgen het hoofd te kunnen bieden. Bovendien dient er rekening mede te worden gehouden, dat in de loop der komende jaren een aantal arbeiders hun betrekking zullen verliezen in de thans overbevolkte sectoren of in deze waar de produktiviteit toeneemt zonder een daarmee overeenstemmende expansie van de vraag.

Ten slotte, merkt de door de meest representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties ondertekende Gemeenschappelijke Verklaring over de produktiviteit zeer juist op dat :

« De voor het behoud van het concurrentievermogen onontbeerlijke inspanningen tot opvoering van de produktiviteit moeten ingeschakeld worden in het raam van een daadwerkelijke politiek van economische expansie om uiteindelijk ruimere werkgelegenheid te bieden en aldus meer algemeen welzijn. »

Het Nationaal Comité voor Economische Expansie zal zelf oordelen over de voor het volbrengen van zijn taak meest

geschikte werkwijze. Met het doel een geheel van ramingen ter beschikking te stellen van hen die op economisch vlak beslissingen moeten treffen, zal het Comité een bijzondere aandacht besteden aan de in artikel 2 opgesomde vraagstukken.

De noodzakelijke studiën kunnen ondernomen worden op verzoek van het Comité zelf of van elk organisme waarvan het de medewerking zal vragen. Het Comité zal in ieder geval gesteld zijn op een nauwe samenwerking met het Bureau voor Economische Programmatie, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, de Nationale Arbeidsraad, alsmede met de andere instellingen welke zich met het vraagstuk van de economische expansie bezighouden, onverschillig of zij tot de openbare of tot de private sector behoren.

De samenstelling van het Nationaal Comité kan een vruchtbare samenwerking tussen de Regering en de meest bevoegde vertegenwoordigers der economische en sociale kringen tot stand brengen. Verder zal het beperkt aantal leden de doelmatigheid der werkzaamheden van het Nationaal Comité bevorderen.

**

Artikel 1. — Er wordt een Nationaal Comité voor Economische Expansie ingesteld, dat ermee belast is de bespoediging en regularisatie van de economische expansie, het scheppen van nieuwe werkgelegenheden en de verhoging van de levensstandaard der bevolking te bevorderen en aan te moedigen.

Art. 2. — Het Comité stelt de algemene doelstellingen van het economisch beleid, met name op het gebied van investeringen, werkgelegenheid, prijzen en wedden voor.

Het verschaft aanwijzingen aangaande de vooruitzichten der onderscheiden economische sectoren.

Het brengt advies uit over de openbare investeringen, welke de voornaamste ontwerpen der onderscheiden openbare administraties, diensten en besturen hergroeperen.

Hij doet aanbevelingen in verband met particuliere investeringen.

Art. 3. — Het Nationaal Comité voor Economische Expansie staat onder het voorzitterschap van de Minister van Eco-

nomische Zaken en het ondervoorzitterschap van de Minister voor Economische Coördinatie, van de Minister van Tewerkstelling en Arbeid en van de Minister van Middenstand.

Bovendien bestaat het uit tien leden.

Vijf leden, die de meest representatieve organisaties uit de nijverheid, de niet-industriële grote bedrijven, de middenstand en de landbouw vertegenwoordigen.

Vijf leden, die de meest representatieve arbeidsorganisaties vertegenwoordigen;

Elkeen dezer organisaties kan een plaatsvervangend lid aanduiden. Dit heeft zitting indien het Comité hiermede eenparig instemt.

Art. 4. — Het Nationaal Comité voor Economische Expansie onderzoekt of doet uit eigen beweging door elke daartoe aangewezen instelling de middelen onderzoeken, welke ter verwezenlijking van de in de artikelen 1 en 2 vermelde doelstellingen in het werk dienen te worden gesteld. Het kan het advies van elke op een bepaald gebied bijzonder bevoegde persoon inwinnen.

Art. 5. — De leden gaan de verbintenis aan de resolutie-ontwerpen van het Nationaal Comité voor Economische Expansie voor hun opdrachtgevers of het Ministerieel Comité voor Economische Coördinatie te verdedigen.

De resoluties van het Comité worden eenparig goedgekeurd.

Art. 6. — Het Nationaal Comité voor Economische Expansie stelt zelf zijn reglement van orde vast.

Art. 7. — Het secretariaat wordt waargenomen door de afgevaardigde van de Minister van Economische Zaken, bijgestaan door een vertegenwoordigend lid van het Programmatiebureau.

Art. 8. — Het Comité verzamelt alle voor de goede gang der werkzaamheden nodige bescheiden en inlichtingen.

Art. 9. — De leden van het Nationaal Comité voor Economische Expansie moeten het beroepsgeheim in verband met de hun gebeurlijk overgemaakte vertrouwelijke inlichtingen, eerbiedigen.

De leden nemen hun ambt kosteloos waar.

.....

II. — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Wet van 12 juli 1960

tot wijziging van het Wetboek der registratie, hypotheek- en griffierechten en van het Wetboek der zegelrechten, met betrekking tot de gerechtelijke akten (Staatsblad, 9 november 1960, blz. 8.734).

Wet van 12 juli 1960

tot goedkeuring van het koninklijk besluit van 30 oktober 1959 waarbij op de begroting der gewone uitgaven van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1958 bijkredieten worden geopend en kredietoverschrijvingen worden geordonneerd (Staatsblad, 24 november 1960, blz. 9.052).

Wet van 12 juli 1960

waarbij het openen van bijkredieten wordt goedgekeurd en waarbij sommige kredieten geopend voor

de buitengewone uitgaven van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi van het dienstjaar 1958, worden verminderd (Staatsblad, 25 november 1960, blz. 9.091).

Koninklijk besluit van 7 oktober 1960

tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 maart 1957 tot regeling van het verlenen van de staatswaarborg op de terugbetaling van de hypothecaire leningen, die toegestaan worden voor het aankopen of voor het bouwen van volkswoningen, kleine landeigendommen of daarmee gelijkgestelde woningen (Staatsblad, 15 november 1960, blz. 8.859).

Ministerieel besluit van 17 oktober 1960

tot vaststelling van de coëfficiënten die van toepassing zijn op de prijzen of kosten van materieel en outillering belastbaar in de grondbelasting (Staatsblad, 7 november 1960, blz. 8.674).

Koninklijk besluit van 25 oktober 1960

betreffende de uitvoering van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en het houden der registers in de griffies der hoven en rechtbanken (Staatsblad, 9 november 1960, blz. 8.741).

Koninklijk en ministerieel besluit van 9 november 1960

betreffende de uitgifte van de lening van 1960 met vijf, tien of vijftien jaar looptijd (Staatsblad, 10 november 1960, blz. 8.766).

Artikel 1. — Onze Minister van Financiën wordt ertoe gemachtigd om onder de door hem vast te stellen voorwaarden een binnenlandse lening, genaamd « Lening van 1960 met vijf, tien of vijftien jaar looptijd », uit te geven.

Art. 2. — De lening is vertegenwoordigd door toonderobligaties groot fr. 1.000, 5.000, 10.000, 50.000 en 100.000, welke tegen de hierna vermelde rentevoeten renten :

5,25 pct. 's jaars vanaf 23 november 1960 tot 22 november 1965;

5,50 pct. 's jaars vanaf 23 november 1965 tot 22 november 1970;

5,75 pct. 's jaars vanaf 23 november 1970 tot 22 november 1975.

Art. 3. — Deze obligaties zijn door de houders omzetbaar in inschrijvingen op naam op het Grootboek der Staatsschuld.

Art. 4. — De lening wordt afgelost van het tweede jaar af, overeenkomstig onderstaande modaliteiten.

Een dotatie van 2 pct. van het uitgegeven nominaal kapitaal, die begint te lopen van 23 november 1961 af, wordt aangewend tot de aflossing van het tweede jaar.

Van het derde jaar af wordt deze dotatie jaarlijks vermeerderd met 0,50 pct. van het uitgegeven nominaal kapitaal, alsmede met de renten van de afgeloste kapitalen.

De aflossingsdotaties worden ter beschikking van de Amortisatiekas gesteld op 23 november van elk der jaren 1961 tot 1974.

Deze dotaties dienen tot wederinkoop van de obligaties tegen koersen die de hierna bepaalde terugbetalingspercentages niet overschrijden.

Bij koersstijging boven deze perken worden de wederinkopen opgeschort en het op 15 oktober van een der jaren 1962 tot 1974 beschikbaar gebleven dotatiebedrag wordt aangewend tot terugbetaling, op 23 november daaropvolgend, van door uitloting aan te wijzen obligaties.

Deze terugbetaling geschiedt tegen volgende percentages : op 23 november van de jaren 1962 tot 1965 : tegen het pari; op 23 november van de jaren 1966 tot 1970 : tegen 101,50 pct; op 23 november van de jaren 1971 tot 1974 : tegen 104 pct.

De niet vóór 23 november 1975 afgeloste obligaties zijn op die datum terugbetaalbaar tegen 104 pct. van hun nominale waarde.

.....
*
*
.....

Art. 3. — De uitgifteprijs wordt vastgesteld op fr. 990 netto voor fr. 1.000 nominaal kapitaal; hij is volledig in specie te betalen op het ogenblik van de indiening der inschrijvingen.

Art. 4. — Toonderobligaties, voorzien van vijftien jaarlijkse rentecoupons voor de vervaldagen van 23 november van de jaren 1961 tot 1975, zullen ten laatste op 13 januari 1961 aan de inschrijvers worden afgeleverd.

Koninklijk besluit van 16 november 1960

tot verhoging van het nominaal bedrag van de kasbons en obligaties uit te geven door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid (Staatsblad, 30 november 1960, blz. 9.210).

Artikel 1. — Het nominaal bedrag van de kasbons en obligaties uit te geven door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid wordt op vijfenveertig miljard frank vastgesteld.

Art. 2. — Het koninklijk besluit van 4 maart 1960 betreffende de uitgiftegrens van kasbons en obligaties van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid wordt ingetrokken.

III. — LANDBOUW

Ministerieel besluit van 31 oktober 1960

houdende vaststelling van het bedrag der premies toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 7 november 1960, blz. 8.676).

Koninklijk besluit van 10 november 1960

tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 juli 1951, betreffende het verlenen van toelagen ter aanmoediging van de fruitteelt (Staatsblad, 25 november 1960, blz. 9.090).

V. — ARBEID

Koninklijk besluit van 21 november 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 25 mei 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor de houtnijverheid, betreffende de verkorting van de arbeidsduur (Staatsblad, 26 november 1960, blz. 9.156).

VII. — BUITENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 28 oktober 1960

tot aanvulling van het koninklijk besluit van 12 september 1960 tot instelling van een recht op de invoer van sommige landbouw- en voedingsprodukten (Staatsblad, 5 november 1960, blz. 8.642).

IX. — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit van 5 oktober 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 1 juni 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor de stoffering en de houtbewerking, tot wijziging van de beslissing van 2 juli 1958 van hetzelfde comité, houdende vaststelling van de lonen der handarbeiders die werken in de ondernemingen welke onder dit comité vallen, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 6 januari 1959 (Staatsblad, 10 november 1960, blz. 8.774).

Koninklijk besluit van 6 oktober 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 13 juli 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor de stoffering en de houtbewerking tot wijziging van de beslissing van 2 juli 1958 van hetzelfde comité houdende vaststelling van de lonen der handarbeiders die werken in de ondernemingen welke onder dit comité vallen, algemeen verbindend verklaard bij het koninklijk besluit van 6 januari 1959 (Staatsblad, 10 november 1960, blz. 8.776).

Koninklijk besluit van 14 oktober 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 25 mei 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor de houtnijverheid tot vaststelling van de minimumlonen der handarbeiders die in de zagerijen en de houthandel werken (Staatsblad, 10 november 1960, blz. 8.778).

Koninklijk besluit van 25 oktober 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 24 juni 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het naal- en snijwerk voor dames tot vaststelling van de arbeidsvoorwaarden der ar-

beiders tewerkgesteld in de ondernemingen welke onder zijn bevoegdheid vallen (Staatsblad, 10 november 1960, blz. 8.784).

Koninklijk besluit van 8 november 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 14 september 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor de landbouw tot vaststelling van een gewaarborgd loon voor het rapen van aardappelen tijdens de campagne 1960 (Staatsblad, 25 november 1960, blz. 9.131).

Koninklijk besluit van 9 november 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 5 augustus 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het groefbedrijf tot vaststelling van de bezoldigingsvoorwaarden der arbeiders tewerkgesteld in de ondernemingen welke vallen onder het Gewestelijk Paritair Comité der kalksteengroeven en kalkovens in de provincies Luik, Namen en Luxemburg en in de administratieve arrondissementen Charleroi en Thuin (Staatsblad, 24 november 1960, blz. 9.070).

Koninklijk besluit van 21 november 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 9 september 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het tuinbouwbedrijf tot wijziging van de beslissing van 16 oktober 1957 betreffende de beroepsclassificatie, de vaststelling van de basisminimumuurlonen en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk, voor de arbeiders en arbeiders in het tuinbouwbedrijf tewerkgesteld, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 10 april 1959 (Staatsblad, 30 november 1960, blz. 9.225).

X. — SOCIALE WETGEVING
(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Koninklijk besluit van 13 oktober 1960

tot goedkeuring van de wijzigingen in de statuten van de compensatiekas voor kinderbijslag « Caisse d'allocations familiales de la fédération nationale des unions professionnelles agricoles de Belgique », te Brussel (Staatsblad, 19 november 1960, blz. 8.990).

Koninklijk besluit van 18 oktober 1960

tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 mei 1954 houdende vaststelling van het enig bedrag van de pensioenen bepaald bij de titels II en III van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen, en van de vergoedingspensioenen (Staatsblad, 7 november 1960, blz. 8.671).

Koninklijk besluit van 25 oktober 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 29 september 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het bouwbedrijf tot oprichting van een Fonds voor bestaanszekerheid en tot vaststelling van zijn statuten (Staatsblad, 5 november 1960, blz. 8.651).

Koninklijk besluit van 25 oktober 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 25 mei 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor de houtnijverheid, tot toekenning van een vergoeding voor verlet, wegens bijzondere gebeurtenissen, aan de handarbeiders die in de zagerijen en de houthandel werken (Staatsblad, 10 november 1960, blz. 8.782).

Koninklijk besluit van 8 november 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 5 juli 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het tabaksbedrijf betreffende de bestaanszekerheid van de arbeiders tewerkgesteld in de sigaren- en cigarillofabrieken (Staatsblad, 29 november 1960, blz. 9.196).

Koninklijk besluit van 17 november 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 26 februari 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het huden- en lederbedrijf betreffende de bestaanszekerheid van de arbeiders tewerkgesteld in zekere ondernemingen waar schoenen en pantoffels en de gedeelten in leder ervan vervaardigd worden (Staatsblad, 30 november 1960, blz. 9.223).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

Ia. — OFFICIEEL RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN

Tijdvak	Officiële rentetarieven van de Nationale Bank van België							
	Disconto					Voorschotten in rek.-cour. en beleningen *		
	Geaccepteerd in een bank gedomicileerd papier. Warrants	Bankaccepten vooraf door de N.B.B. geïseerd		Geaccepteerd niet in een bank gedomicileerd papier	Niet geaccepteerd, in een bank gedomicileerd papier	Niet geaccepteerd, niet in een bank gedomicileerd papier, promessen	Schatkistcertificaten en certificaten van het Rentefonds uitgegeven op maximum 366 dagen	Alle andere overheidsfondsen
		Invoer	Uitvoer					
1958 Gemiddelde	3,95	3,95	4,66	5,37	5,66	(2)	5,66	
1959 Gemiddelde	3,27	3,27	3,77	4,27	4,77	(2)	4,76	
1959 September	3,25	3,25	3,75	4,25	4,75	(2)	4,75	
Oktober	3,25	3,25	3,75	4,25	4,75	(2)	4,75	
November	3,25	3,25	3,75	4,25	4,75	(2)	4,75	
December (v. 24)	4,—	4,—	4,50	4,75	5,25	(2)	5,—	
1960 Januari	4,—	4,—	4,50	4,75	5,25	(2)	5,—	
Februari	4,—	4,—	4,50	4,75	5,25	(2)	5,—	
Maart	4,—	4,—	4,50	4,75	5,25	(2)	5,—	
April	4,—	4,—	4,50	4,75	5,25	(2)	5,—	
Mei	4,—	4,—	4,50	4,75	5,25	(2)	5,—	
Juni	4,—	4,—	4,50	4,75	5,25	(2)	5,—	
Juli	4,—	4,—	4,50	4,75	5,25	(2)	5,—	
August. (vanaf 4)	5,—	5,—	5,50	5,75	6,25	(2)	6,25	
September	5,—	5,—	5,50	5,75	6,25	(2)	6,25	
Oktober	5,—	5,—	5,50	5,75	6,25	(2)	6,25	
November (v. 10)	5,—	5,—	5,50	5,75	6,25	(2)	6,25	

Ib. — RENTEVOET VAN HET 2 DAGGELD EN VAN HET GELD OP ZEER KORTE TERMIJN ¹

Tijdvak	Gemiddelden	1 dag			5 dagen			10 dagen		
		1 dag	5 dagen	10 dagen	1 dag	5 dagen	10 dagen	1 dag	5 dagen	10 dagen
1958	1,41	1,41	1,56	1,69	1,41	1,56	1,69	1,41	1,56	1,69
1959 ³	1,01	1,01	1,06	1,11	1,01	1,06	1,11	1,01	1,06	1,11
1959 September	1,—	1,—	1,05	1,10	1,—	1,05	1,10	1,—	1,05	1,10
Oktober	1,—	1,—	1,05	1,10	1,—	1,05	1,10	1,—	1,05	1,10
November ⁴	1,—	1,—	1,05	1,10	1,—	1,05	1,10	1,—	1,05	1,10
December ¹	2,17	2,17	—	—	2,17	—	—	2,17	—	—
1960 Januari	2,19	2,19	—	—	2,19	—	—	2,19	—	—
Februari	2,08	2,08	—	—	2,08	—	—	2,08	—	—
Maart	1,95	1,95	—	—	1,95	—	—	1,95	—	—
April	1,75	1,75	—	—	1,75	—	—	1,75	—	—
Mei	2,19	2,19	—	—	2,19	—	—	2,19	—	—
Juni	2,58	2,58	—	—	2,58	—	—	2,58	—	—
Juli	3,23	3,23	—	—	3,23	—	—	3,23	—	—
Augustus	4,03	4,03	—	—	4,03	—	—	4,03	—	—
September	4,14	4,14	—	—	4,14	—	—	4,14	—	—
Oktober	3,92	3,92	—	—	3,92	—	—	3,92	—	—
November	2,81	2,81	—	—	2,81	—	—	2,81	—	—

¹ Vanaf december 1959 gaat het om het gewogen gemiddelde van de gemiddelde dagelijkse rentevoeten. Sedert 17 november 1959 wordt het geld op 5 en 10 dagen niet meer uitgeleend of ontleend. — ² Rentevoet van het certificaat plus 5/16 pct., minimum 2,25 pct. — ³ Gemiddelde van 1 januari tot 16 november 1959. — ⁴ Tot 16 november 1959.

* Quotiteit van het voorschot op 30 november 1960

Schatkiste. en cert. v.h. Rentefonds uitgegeven op max. 366 d. max. 95 pct. | Andere overheidsfondsen ..... max. 80 pct.
Alleen de effecten en overheidsfondsen « aan toonder » in Belgische franken luidend, worden in onderpand aanvaard.

Ic. — RENTEVOET VAN DE SCHATKISTCERTIFICATEN

Gemiddelden	Schatkistcertificaten op zeer korte termijn					Datum	Schatkistcertificaten op korte termijn Gemiddelde discontovoet der toewijzingen		
	15 dagen	1 maand	2 maanden	3 maanden	4 maanden		6 maanden	9 maanden	12 maanden
1958	1,94	2,18	2,48	2,89	3,45		—	—	—
1959	1,06	1,43	1,68	1,93	2,32		—	—	—
1959 Sept.	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	1959 :			
Oktober	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	1 dec. ...	3,619	3,889	4,067
Nov.	1,24	1,44	1,69	1,94	2,31	1960 :			
Dec.	—	2,19	2,44	2,69	2,94	5 jan. ...	4,171	—	4,354
1960 Jan.	—	2,97	3,22	3,47	3,72	2 febr. ...	4,195	4,300	4,393
Febr.	—	3,—	3,25	3,50	3,75	1 maart ...	4,198	4,300	4,400
Maart	—	3,—	3,25	3,50	3,75	5 april ...	4,190	4,298	4,397
April	—	3,—	3,25	3,50	3,75	3 mei ...	4,238	4,340	—
Mei	—	3,—	3,25	3,50	3,75	7 juni ...	4,268	4,348	4,446
Juni	—	3,—	3,25	3,50	3,75	5 juli ...	4,266	4,350	4,437
Juli	—	3,—	3,25	3,50	3,75	2 aug. ...	4,340	4,400	—
Aug.	—	3,90	4,15	4,40	4,65	6 sept. ...	—	—	—
Sept.	—	4,00	4,25	4,50	4,75	4 okt. ...	—	4,909	4,950
Okt.	—	4,00	4,25	4,50	4,75	8 nov. ...	—	—	—
Nov.	—	4,00	4,25	4,50	4,75	6 dec. ...	—	—	—

II. — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS ⁴

Tijdvak	Banken — 1 Depositorerekeningen					Algemene Spaarkas (spaaringslagen particulieren)	
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzeggig	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 250.000	boven 250.000 fr.
1958 Gemiddelde	0,50	1,04	1,77	2,17	2,59	3,— ²	2,—
1959 Gemiddelde	0,50	0,85	1,20	1,62	1,95	3,—	2,—
1959 September	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
Oktober ...	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
November ...	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
December ...	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
1960 Jan. (vanaf 1)	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ²	2,— ³
Februari ...	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,—	2,—
Maart	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,—	2,—
April	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,—	2,—
Mei	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,—	2,—
Juni	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,—	2,—
Juli	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,—	2,—
Aug. (vanaf 4)	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,—	2,—
September ...	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,—	2,—
Oktober ...	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,—	2,—
November ...	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,—	2,—

¹ Gemiddelde van vier banken. — ² Sedert 1 januari 1958, verhoging van de rente met 0,30 pct. voor de bedragen die gedurende gans het burgerlijk jaar ingeschreven bleven. — Die verhoging werd voor 1959 afgeschaft. — Zij werd opnieuw ingevoerd voor 1960. — ³ Sedert 1 januari 1960, renteverhoging met 0,20 pct. voor de bedragen die gedurende het gehele burgerlijke jaar ingeschreven bleven.

III. — Markt van het daggeld en van het geld op zeer korte termijn * (miljoenen franken)

Daggemiddelden	Uitgeleende gelden		Ontleende gelden		Totaal (5) = (1) + (2) of (3) + (4)
	Deposito-banken (1)	Overige instellingen 1 (2)	Deposito-banken (3)	Overige instellingen 2 (4)	
1958	2.078	1.829			3.907
1959 ³	2.176	1.164			3.340
1960 Maart	2.729	2.002	716	4.015	4.731
April	2.920	1.769	681	4.008	4.689
Mei	2.259	3.232	1.085	4.406	5.491
Juni	2.405	2.940	1.290	4.055	5.345
Juli	2.166	4.372	1.400	5.138	6.538
Augustus	2.217	2.871	1.021	4.067	5.088
September ...	2.312	2.356	933	3.735	4.668
Oktober :	2.649	2.224	1.000	3.873	4.873
November :	2.410	2.021	1.331	3.100	4.431
22 tot 28 ...	2.209	1.894	1.057	3.046	4.103
December :					
29/11 tot 5 ...	2.172	3.267	1.704	3.735	5.439
6 tot 12 ...	2.567	2.512	1.606	3.473	5.079
13 tot 19 ...	2.794	1.669	1.392	3.071	4.463
20 tot 26 ...	2.576	2.419	1.529	3.466	4.995

Goud- en zilvernoteringen te Londen ⁴

Daggemiddelden	Goud in sh. en d. per oz. fijn	Zilver in pence per oz. fijn
1958	249/ 9 ³ / ₈	76
1959	249/ 5 ³ / ₄	79
1959 September	250/ 6 ¹ / ₂	79
Oktober	250/ 1 ⁵ / ₈	80
November	250/ 2	80
December	250/ 5 ³ / ₄	80
1960 Januari	250/ 7 ¹ / ₂	80
Februari	250/ 4 ¹ / ₄	79
Maart	250/ 1 ¹ / ₂	79
April	249/11 ³ / ₈	79
Mei	250/ 1 ⁷ / ₈	79
Juni	250/ 5	79
Juli	249/11 ⁷ / ₈	79
Augustus	250/ 0 ¹ / ₂	79
September	250/ 5 ¹ / ₄	79
Oktober	254/ 6 ⁵ / ₈	79
November	254/ 6 ⁷ / ₈	79

* Tot 16 november 1959 omvatten de cijfers, gebeurlijk, de uitstaande bedragen die op 5 en 10 dagen werden uitgeleend of ontleend. — Sedert 17 november 1959 wordt er geen geld op 5 en 10 dagen meer uitgeleend of ontleend.

¹ Inzonderheid het Gemeentekrediet van België, de Centrale Bank van Belgisch Kongo en Ruanda-Urundi, de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en sedert 17 november 1959, het Rentenfonds. — ² Inzonderheid het Herdisconterings- en Waarborginstituut, de Nationale Delcredereerdienst, de Centrale Bank van Belgisch Kongo en Ruanda-Urundi, de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid en, sedert 17 november 1959, het Rentenfonds. — ³ Gemiddelde van 1 januari tot 16 november 1959. — ⁴ Prijs van een oz. fijn goud te New-York : 85 \$ vanaf 1 februari 1934.

VALUTAMARKT

Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers

(Belgische franken)

Gemiddelden	1 Zwitserse frank	1 dollar U.S.A.	100 Franse frank of 1 NF	1 Canadese dollar		1 Pond Sterling	100 Escudos	1 Nederl. gulden	1 Zweedse kroon	1 Deense kroon	1 Deutsche Mark	1 Noorse kroon	100 Italiaanse lire	100 Oostenr. schilling
				Kabel	Post									
1958	11,40	49,89	11,84 ¹	51,397	51,395	139,41	174,04	13,17	9,63	7,21	11,90	6,97	7,99	192,21
1959	11,56	49,96	10,19	52,110	52,108	140,33	174,98	13,24	9,66	7,25	11,96	7,01	8,05	193,14
1959 September ..	11,57	50,02	10,20	52,562	52,560	140,25	174,85	13,24	9,67	7,25	11,96	7,01	8,06	193,89
Oktober ...	11,53	50,00	10,19	52,766	52,765	140,34	174,96	13,25	9,66	7,26	11,97	7,01	8,06	193,65
November ..	11,52	50,02	10,20	52,637	52,635	140,20	174,78	13,24	9,66	7,25	11,99	7,01	8,06	193,17
December ..	11,57	50,01	10,19	52,576	52,575	139,95	174,45	13,26	9,65	7,24	11,99	7,00	8,06	192,72
1960 Januari ...	11,54	49,90	10,16	52,361	52,356	139,72	174,14	13,23	9,63	7,22	11,97	6,98	8,04	192,01
Februari ...	11,50	49,87	10,16	52,397	52,396	139,80	174,23	13,22	9,63	7,22	11,96	6,98	8,03	191,83
Maart	11,50	49,87	10,16	52,446	52,443	139,91	174,34	13,22	9,63	7,23	11,96	6,99	8,03	191,82
April	11,49	49,84	10,16	51,771	51,768	140,02	174,46	13,22	9,65	7,23	11,95	7,00	8,03	191,53
Mei	11,53	49,86	10,17	51,012	51,011	139,91	174,33	13,22	9,64	7,22	11,96	6,99	8,03	191,48
Juni	11,56	49,86	10,17	50,757	50,755	139,74	174,12	13,22	9,66	7,23	11,96	6,98	8,03	191,97
Juli	11,57	49,88	10,18	50,959	50,959	140,08	174,49	13,23	9,66	7,24	11,96	6,99	8,04	192,62
Augustus ..	11,63	50,10	10,22	51,656	51,656	140,79	175,44	13,28	9,72	7,27	12,02	7,03	8,07	194,09
September ..	11,59	49,93	10,19	51,358	51,354	140,45	174,98	13,24	9,68	7,26	11,97	7,01	8,05	193,34
Oktober ...	11,57	49,84	10,16	50,918	50,916	140,10	174,53	13,22	9,65	7,24	11,95	6,99	8,03	192,29
November ..	11,53	49,67	10,13	50,857	50,856	139,74	174,08	13,16	9,61	7,21	11,91	6,97	8,00	191,09

¹ Gemiddelde van 1 tot 28 voor de maand december 1958.

KAPITAALMARKT

I. — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

Aard der effecten	Notering voor	Notering per				
		1 augustus 1960	1 september 1960	8 oktober 1960	2 november 1960	1 december 1960
I. — Rechtstr. Belg. binnenl. Staatssch. (Rente bij te rek.).						
3 ½ pct. Schuld 1937	100,—	87,90	87,90	87,10	87,10	87,10
3 ½ pct. Schuld 1943	100,—	83,20	83,30	83,30	82,80	82,80
4 pct. Geünificeerde Schuld 1 ^e reeks	100,—	92,—	92,—	92,10	92,10	91,—
4 pct. Bevrijdingslening, 1945	100,—	90,—	90,30	90,30	90,20	87,70
4 ½ pct. Lening, 1952-1962, op 10 jaar	100,—	100,—	101,10	101,—	100,70	101,10
4 ½ pct. Lening, 1952-1964, op 12 jaar	100,—	97,30	98,10	97,80	98,10	98,50
4 ½ pct. Lening, 1953-1973, op 20 jaar	100,—	94,—	93,30	93,40	93,20	92,30
4 ½ pct. Lening, 1953-1968, op 15 jaar	100,—	93,40	93,80	94,20	93,80	94,30
4 ½ pct. Lening, 1954-1972, op 18 jaar	100,—	90,20	91,60	92,—	91,80	90,90
4 ½ pct. Lening, 1954-1974, op 20 jaar, 1 ^e reeks	100,—	89,60	90,90	90,90	90,60	89,80
4 ¼ pct. Lening, 1954-1974, op 20 jaar, 2 ^e reeks	100,—	88,80	89,70	89,70	89,80	89,20
4 pct. Lening, 1955-1975, op 20 jaar	100,—	86,10	87,60	87,50	87,20	86,70
4 ¼ pct. Lening 1956-1971, op 15 jaar	100,—	93,—	93,50	93,90	94,20	93,40
4 ¼ pct. Lening 1956-1973, op 17 jaar	100,—	93,40	92,80	93,—	93,10	92,80
5 pct. Lening 1957-1969, op 12 jaar	100,—	95,—	95,60	96,10	96,—	95,10
5 ¼ pct. Lening 1960-1970, op 10 jaar	100,—	96,40	97,10	97,30	96,90	95,30
4 pct. Schatkiscert. met ten hoogste 20 j. loopt., 1943	100,—	110,10	108,70	109,—	109,30	109,10
5 ½ pct. Vijfjaarsschatkiscertificaten, 1957-1963	100,—	100,—	100,40	100,40	100,80	100,—
5 ½ pct. Schatkiscertificaten, 1958-1964	100,—	99,—	100,50	100,—	100,10	99,70
Lotenlening 1941, 4 pct.	1.000,—	906,—	914,—	915,—	917,—	910,—
Lotenlening 1953 (2 pct., 5 pct. vanaf 1967)	1.000,—	1.014,—	1.017,—	1.035,—	1048,—	1.025,—
II. — Indir.- en gewaarb. Staatsschuld (Rente bij te rek.).						
4 pct. Lotenlening Oorlogsschade 1923	1.050,—	1.004,—	1.000,—	992,—	993,—	979,—
Len. tot Wederopb. 1 ^e schijf 1947, 5 pct.	100,—	99,30	99,40	99,—	99,10	99,50
Len. tot Wederopb. 2 ^e schijf 1949, 5 pct.	100,—	99,20	99,10	99,10	99,—	99,20
Len. tot Wederopb. 3 ^e schijf 1950, 5 pct.	100,—	97,50	97,10	97,30	97,40	98,10
4 ¼ pct. Lening van het Wegenfonds op 10 jaar, 1955-1965	100,—	94,70	94,90	94,90	94,90	94,50
4 pct. pref. aandelen van de N.M.B.S. (Belgische Schijf) ...	500,—	452,—	457,—	467,—	471,—	491,—
5 pct. Zelfst. Kas voor Oorlogsschade - 1 ^e schijf 1953	100,—	96,60	96,—	94,60	93,90	93,10
4 ½ pct. Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 1 ^e r.	100,—	97,—	96,80	96,80	96,40	96,70
4 ½ pct. Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 2 ^e r.	100,—	97,60	97,40	97,50	97,30	96,90
4 ¼ pct. Twintigjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1954, 1 ^e r.	100,—	92,10	91,50	91,40	91,20	90,10
4 ¼ pct. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1954-1974	100,—	92,30	92,20	92,10	91,80	91,—
4 pct. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1955-1975, 1 ^e r.	100,—	89,30	88,80	88,30	87,90	87,10
4 ½ pct. Tienjaarslen. v.d. Nat. M. v ^r Kred. a.d. Nijv. 1951	100,—	101,60	102,10	101,40	101,50	101,80
4 ½ pct. Tienjaarsl. v.d. Nat. M. v ^r Kr. a.d. Nijv. 2 ^e r. 1952	100,—	101,90	102,20	102,40	102,70	102,50
III. — Rechtstreekse schuld van Belgisch Kongo.						
Renteloos : Belgisch Kongo, Lotenlening 1888	100,—	235,—	234,—	245,— ²	240,— ¹	238,—
<i>Rente bij te rekenen :</i>						
4 pct. Koloniale Schuld 1936	100,—	46,40 ¹	40,50 ¹	38,20 ²	49,10 ¹	46,80 ¹
4 ¼ pct. Koloniale Schuld 1954-1974	100,—	46,— ¹	40,80 ¹	35,60 ³	33,90 ¹	31,90 ¹
Koloniale schuld 1958-1964, 5 ½ pct.	100,—	60,30 ¹	52,90 ¹	48,— ¹	45,40 ¹	43,30 ¹

¹ Gewijzigde papierkoers. — ² Gewijzigde geldkoers. — ³ Verkopers verminderd.

II. — MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN OP DE BEURS TE BRUSSEL EN TE ANTWERPEN

15¹

KONTANTMARKT

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Datum	Algemeen indexcijfer	Financiële en onroerende sector	Beleggingsmaatschappijen (niet-gespecial.)	Holdings (vervoer en elektriciteit)	Vervoer	Gas- en elektriciteits- ondernemingen	Waterverdeling	Metaalindustrie	Metaal- verwerkende bedrijven	Non-ferro metalen	Scheikundige nijverheid	Steenkolien- mijnen	Glas- en spiegelglas fabrieken	Bouwnijverheid	Textielnijverheid	Voedings- bedrijven	Diverse industriën	Handel en diensten	Kongo en Ruanda-Urundi	Plantages	
																					Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand
1960 10 novemb.	97	98	93	96	101	99	—	95	97	100	102	96	101	100	97	97	93	102	93	100	
12 decemb.	95	94	96	91	95	95	—	95	93	97	93	94	96	92	98	96	95	92	100	93	
Indexcijfers t.o.v. het gemiddelde van 1953																					
1959 10 decemb.	134	206	161	217	122	162	221	185	153	223	194	78	371	209	137	188	152	323	72	129	
1960 10 januari	138	217	171	222	120	153	—	195	160	235	206	79	362	218	140	198	160	311	72	124	
10 februari	129	212	159	211	109	150	—	179	159	221	202	76	360	212	139	192	149	305	59	121	
10 maart	121	199	150	207	98	147	—	170	153	211	193	60	355	210	140	187	136	305	53	116	
11 april ...	119	207	142	210	101	151	—	174	158	205	202	60	361	215	140	189	133	314	46	117	
10 mei ...	114	193	133	205	96	149	—	166	154	202	206	57	367	211	142	185	125	307	42	115	
10 juni ...	121	201	142	212	97	147	—	172	167	213	244	57	381	225	154	188	129	322	48	116	
10 juli ...	124	206	145	211	100	144	—	189	184	212	259	59	427	226	163	197	122	333	50	112	
10 aug. ...	123	210	145	212	95	149	—	194	173	215	268	65	442	229	171	201	124	360	39	103	
12 sept. ...	121	204	143	202	97	146	—	189	176	206	274	70	446	221	173	201	115	382	39	97	
10 oktober.	118	192	138	200	98	141	—	182	167	201	258	68	434	219	162	205	122	364	40	96	
10 novemb.	114	189	129	193	99	140	—	173	162	202	263	65	437	218	157	199	114	370	37	96	
12 decemb.	108	178	124	176	94	133	—	164	151	195	245	61	421	201	154	192	108	341	37	89	

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

Tijdvak	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen ¹		Totaal ¹	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)
1958	246	145	158	14.928	17.148	15.073	17.306
1959	247	188	210	19.747	25.719	19.935	25.929
1959 September ...	22	16	18	1.258	1.685	1.274	1.703
Oktober	22	13	15	1.695	2.024	1.708	2.039
November	19	13	15	1.593	2.119	1.606	2.134
December	22	16	18	1.434	1.786	1.450	1.804
1960 Januari	20	13	15	1.484	2.023	1.497	2.038
Februari	21	12	14	1.573	1.900	1.585	1.914
Maart	23	12	13	1.900	2.015	1.912	2.028
April	19	11	12	1.539	1.558	1.550	1.570
Mei	20	10	11	1.607	1.892	1.617	1.903
Juni	21	13	15	2.200	2.998	2.213	3.013
Juli	20	19	21	1.769	2.306	1.788	2.327
Augustus	22	15	17	1.718	2.286	1.733	2.303
September ...	22	14	15	1.618	1.898	1.632	1.913
Oktober	20	9	11	1.291	1.422	1.300	1.433
November ...	20	14	17	1.142	1.317	1.156	1.327

¹ Kontant- en termijnmarkt.

IV. — RENDEMENT VAN VAST RENTENDE WAARDEN OP DE BEURS TE BRUSSEL
(in procenten)

Begin der maand	Geïnfi- ceerde schuld (rende- ment alleen berekend volgens de notering)	Vervaldag binnen 2 tot 5 jaar	Vervaldag binnen 5 tot 10 jaar	Vervaldag binnen 5 tot 20 jaar		Vervaldag meer dan 20 jaar		Midden- rendement (excl. de Geïnfi- ceerde schuld)
		Parastat. en steden	Steden	Staat	Parast. en Steden	Staat Lotenleningen		
						Directe Schuld	Indirecte Schuld	
		Terugbetaling op vaste datum	Terugbetaling in vaste annuïteiten	(terugbetaling in veranderlijke annuïteiten)		4 pct.	4 pct.	
4 pct. 1 ^e r.	4,5 tot 5,5 pct.	4 pct.	4 tot 5 ¼ pct.	8 tot 5 ¼ pct.	4 pct.	4 pct.		
1959 Oktober	4,27	4,61	4,95	5,18	5,09	4,64	5,13	5,1
November	4,24	4,62	4,93	5,06	5,08	4,64	5,15	5,0
December	4,22	4,59	4,90	5,11	5,08	4,64	5,13	5,0
1960 Januari	4,21	4,79	4,92	5,21	5,10	4,63	5,24 5,12 ¹	5,1
Februari	4,24	4,82	4,94	5,32	5,13	4,61	5,09	5,1
Maart	4,25	4,83	4,94	5,31	5,15	4,60	5,10	5,1
April	4,26	4,73	4,95	5,23	5,14	4,54	5,08	5,1
Mei	4,26	4,84	4,96	5,26	5,17	4,52	5,06	5,1
Juni	4,27	4,94	4,98	5,28	5,19	4,57	5,09	5,1
Juli	4,27	5,01	4,97	5,29	5,17	4,70	5,14	5,1
Augustus	4,35	5,67	5,04	5,79	5,41	4,92	5,24	5,4
September	4,35	5,15	5,08	5,74	5,45	4,88	5,24	5,3
Oktober	4,34	5,26	5,15	5,71	5,47	4,86	5,26	5,4
November	4,34	5,28	5,23	5,73	5,53	4,81	5,26	5,4
December	4,40	5,55	5,28	5,85	5,65	4,81	5,37	5,6

N.B. Voor de samenstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van februari 1956, blz. 84.

¹ Vanaf januari 1960 wordt voor de berekening van het rendement de mobiliëbelasting afgetrokken.

Retrospectief overzicht

(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Oprichting vennootschappen			Kapitaalverhogingen				Obligatie-uitgiften		Gezamenlijke uitgiften Nominiaal bedrag	Uitgiftepremiën 1	Stortingen andere dan in geld		Netto-uitgiften 4
	Aantal	Nominiaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominiaal bedrag			Inbreng in natura 2	Bijvoeging van reserves 3	

A. — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1958	2.473	1.892	1.588	716	17.970	7.184	6.412	164	3.216	12.292	210,5	1.952	2.562	6.842 ⁵
1959	2.687	3.701	3.420	760	17.178	6.626	6.221	v 90 ⁶	v 5.222 ⁶	v 15.549 ⁶	138,5	4.539	1.903	v 8.546 ⁶
1959 Eerste 6 m.	1.465	1.487	1.357	389	8.851	3.160	3.050	14	981	5.628	24,8	1.594	1.134	2.675 ⁶
1960 Eerste 6 m.	1.508	1.945	1.535	410	6.858	3.381	3.207	11	302	5.628	60,6	1.278	1.111	2.715
1959 September	196	186	124	52	816	433	419	1	75	694	0,8	111	339	169
Oktober	201	254	244	61	1.316	412	398	2	401	1.067	100,0	312	43	788
November	180	214	180	60	837	248	232	3 ⁶	2.200 ⁶	2.662 ⁶	1,3	204	94	2.315 ⁶
December	300	923	900	111	4.874	1.556	1.474	—	—	2.479	7,5	1.535	84	763
1960 Januari	290	193	184	40	1.000	551	539	2	25	769	17,0	144	16	605
Februari	294	233	185	40	268	162	122	1	50	445	0,5	136	11	210
Maart	267	559	316	71	330	273	217	1	4	836	29,9	206	77	284
April	229	539	501	75	967	498	495	2	21	1.058	—	293	250	474
Mei	210	171	117	110	3.021	1.346	1.297	1	50	1.567	0,2	245	459	760
Juni	218	251	232	74	1.271	550	537	4	152	953	13,1	255	298	381
Juli	v	1.102	1.022	—	—	1.382	996	—	—	2.484	—	1.560	43	415
Augustus	v	150	137	—	—	692	475	—	—	842	3,9	149	144	323
September	v	654	608	—	—	768	288	—	—	1.422	26,2	439	92	391
Oktober	v	176	125	—	—	1.819	1.753	1 ⁷	2.000 ⁷	3.995 ⁷	—	1.324	422	2.132 ⁷
November	t	144	117	—	—	667	610	—	—	811	—	266	169	292

B. — Kongolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1958	281	631	475	100	3.851	1.375	1.280	14	451	2.457	—	562	452	1.192
1959	237	733	509	74	2.813	1.609	1.547	v 2	v 116	v 2.458	—	596	960	v 616
1959 Eerste 4 m.	83	256	228	31	586	533	505	—	—	789	—	404	125	204
1960 Eerste 4 m.	99	807	784	16	341	110	109	—	—	917	—	742	55	96
1959 Februari	20	62	43	3	305	201	202	—	—	263	—	216	17	12
Maart	19	23	18	5	27	12	9	—	—	35	—	7	3	17
April	20	123	122	10	153	147	146	—	—	270	—	88	39	141
Mei	14	17	14	3	77	43	43	—	—	60	—	6	40	11
Juni	24	75	45	9	756	255	230	—	—	330	—	28	134	113
Juli	19	45	16	6	810	273	265	—	—	318	—	6	250	25
Augustus	18	223	116	9	617	164	164	—	—	387	—	56	140	84
September	26	47	35	5	208	269	269	—	—	316	—	16	265	23
Oktober	21	18	16	6	207	56	56	—	—	74	—	58	—	14
November	18	24	12	2	9	5	4	—	—	29	—	4	—	12
December	14	28	27	3	7	10	10	—	—	38	—	18	6	13
1960 Januari	20	108	94	9	237	79	78	—	—	187	—	105	35	32
Februari	19	479	478	—	—	—	—	—	—	479	—	467	—	11
Maart	35	43	36	1	1	1	0,3	—	—	44	—	20	—	16
April	25	177	175	6	103	30	30	—	—	207	—	150	19	36

1 In de gestorte bedragen niet begrepen.

2 In de oprichtingen en kapitaalverhogingen begrepen.

3 In de kapitaalverhogingen begrepen.

4 Omvatten de gestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld, en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

5 Na aftrekking van konversieleningen : in 1958, 71 miljoen frank; in 1959, 13 miljoen frank; voor de eerste 6 maanden van 1959, 10 miljoen frank.

6 Inbegrepen een lening van 2 miljard frank van de N.M.K.N. uitgegeven in november 1959.

7 Inbegrepen een lening van 2 miljard frank van de N.M.K.N. uitgegeven in oktober 1960.

VI. — LENINGEN UITGE- 18 GEVEN DOOR DE OVER- HEID EN DOOR INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT ¹

(op lange en halflange termijn)

Tijdvak	Openbare uitgaven in België	Leningen in het buitenland
	(miljoenen franken)	(miljoenen)
1958	26.559	U.S. \$ 97
1959	28.308	U.S. \$ 62,25 D.M. 40 Z.F. 50
1960 Januari ...	12.848	D.M. 120
Februari ...	—	Z.F. 50
Maart	1.500	U.S. \$ 25
April	8.078	U.S. \$ 35
Mei	—	—
Juni	3.638	—
Juli	—	—
Augustus ..	—	—
September ..	—	—
Oktober ...	—	—
November .	7.324	—

VII. — BANKOPERATIES 19 VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

Tijdvak	Buitengewone uitgaven		Gewone uitgaven
	Beschikkingen over rekeningen ²	Netto-terugbetaald	Gemiddeld saldo der voorschotten ³
(miljoenen franken)			
1959 Gemiddelde	681	161	1.177
1959 Oktober ...	875	250	1.310
November .	809	75	721
December .	832	102	1.137
1960 Januari ...	614	631	1.741
Februari ...	668	106	1.772
Maart	741	105	1.526
April	506	412	2.075
Mei	548	69	1.148
Juni	953	93	1.516
Juli	566	199	2.216
Augustus .	1.538	33	1.298
September .	1.454	39	979
Oktober ...	635	322	996
November .	554	36	938

VIII. — HYPOTHEEK- INSCHRIJVINGEN ⁴

Tijdvak	Bedrag naar de geïnde inschrijvingsrechten
	(miljoenen franken)
1958 Gemiddelde	1.768
1959 Gemiddelde	2.133
1959 Oktober ...	2.514
November .	2.243
December .	2.502
1960 Januari ...	1.994
Februari .	1.970
Maart	2.466
April	2.333
Mei	2.280
Juni	2.906
Juli	2.897
Augustus .	2.865
September .	2.515
Oktober ...	2.735

¹ Leningen van Staat, van Belgisch Kongo, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de voortdurende uitgaven en de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid).

² Incl. de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.

³ Maandgemiddelde van de saldi der nog niet terugbetaalde voorschotten die werden toegestaan voor de dekking van de gewone uitgaven.

⁴ Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pct. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheek.

RIJKSFINANCIËN

I. — STAND VAN DE STAATSSCHULD (miljoenen franken)

25¹

Einde maand	Geconsolideerde schuld				Halflange schuld ³			Kortlopende schuld ⁴			Partic. tegoeden op post-chèque rekening	Gezamenlijke schuld ^{1 5}
	binnenlandse			buitenlandse ^{1 2}	binnenlandse	buitenlandse ²	totale	binnenlandse ⁵	buitenlandse ²	totale		
	directe	indirecte	totale									
1959 September ...	192.322	19.909	212.231	18.669	22.700	1.536	24.236	66.693	15.256	81.949	26.574	363.659
Oktober	191.916	19.834	211.750	18.681	22.700	1.533	24.233	75.236	14.611	89.847	26.952	371.463
November	191.244	19.812	211.056	18.627	22.700	1.534	24.234	76.980	14.698	91.678	26.842	372.437
December	190.824	19.785	210.609	18.527	23.002	1.359	24.361	75.559	15.163	90.722	29.053	373.272
1960 Januari	189.603	19.756	209.359	20.003	24.253	1.356	25.609	77.362	14.826	92.188	26.952	374.111
Februari	202.002	19.726	221.728	20.005	21.165	1.355	22.520	74.536	14.399	88.935	27.237	380.425
Maart	201.829	19.692	221.521	19.861	20.965	1.354	22.319	76.460	14.250	90.710	27.156	381.567
April	203.542	19.670	223.212	19.836	17.613	1.354	18.967	82.421	14.928	97.349	27.170	386.534
Mei	207.750	19.637	227.387	19.781	17.613	1.358	18.971	78.194	16.186	94.380	27.898	388.417
Juni	207.162	19.609	226.771	19.642	17.613	1.357	18.970	77.202	17.656	94.858	28.663	388.904
Juli	206.810	19.542	226.352	19.611	17.913	1.363	19.276	76.944	17.284	94.228	28.276	387.743
Augustus	206.634	19.524	226.158	19.620	17.913	1.363	19.276	78.368	17.647	96.015	27.856	388.925
September	206.460	19.501	225.961	19.421	18.107	1.361	19.468	78.138	18.969	97.107	27.162	389.119
Oktober	205.971	19.428	225.399	19.309	18.107	1.354	19.461	79.738	20.617	100.355	27.343	391.867
November	207.885	19.401	227.286	19.265	18.107	1.484	19.591	76.131	21.739	97.870	27.412	391.424

¹ Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden. — ² Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. — ³ Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd. — ⁴ Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd. — ⁵ Excl. de Dotatie der Oudstrijders.

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(de provinciale en gemeentelijke opcentiemen
en de sommen toegekend aan Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi niet inbegrepen)

(miljoenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

Tijdvak	Directe belastingen 1	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten 1	Gecumuleerde ontvangsten sedert januari 1
1958 Maandgemiddelde	3.069	1.514	2.738	7.321	—
1959 Maandgemiddelde	3.230	1.636	2.994	7.860	—
1959 Augustus	2.410	1.434	2.783	6.627	63.775
September	3.631	1.633	2.960	8.224	71.999
Oktober	2.787	1.840	3.237	7.864	79.863
November	2.130	1.783	3.006	6.919	86.782
December	2.502	1.810	3.223	7.535	94.317
1960 Januari	6.065	1.592	2.902	10.559	10.559
Februari	2.315	1.456	2.880	6.651	17.210
Maart	2.487	1.968	3.360	7.815	25.025
April	2.510	1.851	3.107	7.468	32.493
Mei	3.166	1.786	3.131	8.083	40.576
Juni	3.873	1.859	3.207	8.939	49.515
Juli	7.027	1.961	3.070	12.058	61.573
Augustus	3.413	1.844	3.081	8.338	69.911
September	3.436	2.002	3.572	9.010	78.921
Oktober	2.710	1.816	3.424	7.950	86.871

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1959 en 1960 tot 31 oktober 1960 geïnd

(de provinciale en gemeentelijke opcentiemen
en de sommen toegekend aan Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi niet inbegrepen)

(miljoenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

	Begrotingsjaar 1959 2		Begrotingsjaar 1960		Oktober 1960
	Opbrengsten	Budgettaire ramingen	Opbrengsten	Budgettaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1960
I. Directe belastingen 1	39.489	38.670	31.322	29.974	2.710
II. Douanen en accijnzen	19.623	20.223	17.733	18.526	1.816
waarvan douanen	5.370	5.700	4.970	4.705	513
accijnzen	13.353	14.253	11.920	13.598	1.234
bijzondere verbruikstaksen .	650		566		56
III. Registratie	35.927	35.701	31.723	31.825	3.424
waarvan registratie	3.653	3.550	3.250	3.168	341
erfenissen	1.789	1.790	1.647	1.924	220
zegel en gelijkgest. taksen	30.077	29.920	26.456	26.357	2.827
Totaal 1 ...	95.039	94.594	80.778	80.325	7.950
Verskil t.o.v. de budgettaire ramingen	+ 445		+ 453		- 85

1 Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

2 Het op 1 januari 1959 aangevangen dienstjaar 1959 werd op 31 maart 1960 afgesloten.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-resultaat		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatie-schuld ¹	Bruto-obligatie-coupons	
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies				
								(miljoenen franken)		(miljoenen franken)	
1958 ²	13.974	10.454	3.520	193.699	111.775	30.464	2.256	17.785	64.040 ³	2.655	
1959 ²	14.454	10.184	4.270	206.952	122.423	26.918	4.121	16.893	71.717 ³	3.170	
1959 Juli	576	411	165	14.276	8.831	1.661	327	1.274	5.320	231	
Augustus	195	139	56	1.438	1.084	200	83	98	4.120	162	
September ...	293	217	76	2.326	1.796	342	131	154	5.361	230	
Oktober	523	354	169	9.380	3.635	1.075	253	703	4.754	203	
November ...	401	285	116	17.262	8.713	1.731	117	1.218	5.146	229	
December	351	233	118	7.627	4.069	773	95	471	6.584	320	
1960 Januari	116	89	27	2.510	984	290	25	183	7.419	366	
Februari	176	143	33	1.204	1.988	460	14	529	5.242	233	
Maart	1.487	1.140	347	15.842	9.936	2.396	289	1.380	6.119	283	
April	2.580	1.946	634	34.314	20.548	4.009	522	2.432	6.029	278	
Mei	2.962	2.225	737	65.409	38.414	11.391	1.309	7.609	5.114	231	
Juni	1.705	1.274	431	31.190	18.252	4.337	461	2.641	6.702	328	
Juli	607	436	171	12.172	8.557	1.346	303	855	5.918	269	
Augustus	165	111	54	1.272	980	158	40	55	4.588	191	
September ...	326	236	90	2.564	1.811	413	61	180	5.874	267	

¹ Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

² Na aftrek van de dubbelstellingen.

³ Op 31 december.

II. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

31

Inlagen op de spaarboekjes der particulieren bij de Spaarkas¹ (Netto-spaarbedrag) (miljoenen franken)

Tijdvak	Inlagen	Uitbeta-lingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het einde van het tijdvak
1958 Maandgemiddelde	1.576	1.193	383	66.700 ²
1959 Maandgemiddelde	1.828	1.353	475	74.442 ²
1959 September	1.757	1.474	283	71.245
Oktober	1.824	1.419	405	71.650
November	1.688	1.266	422	72.072
December	1.989	1.655	334	74.442 ²
1960 Januari	2.326	1.185	1.141	75.583
Februari	1.854	1.530	324	75.907
Maart	1.853	1.635	218	76.125
April	1.784	1.719	65	76.190
Mei	1.777	1.661	116	76.306
Juni	1.799	1.698	101	76.407
Juli	1.897	1.781	116	76.523
Augustus	1.640	1.828	-188	76.335
September	1.719	1.654	65	76.400
Oktober	1.833	1.725	108	76.508
November	1.682	1.643	39	76.547

¹ Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen. Aantal spaarboekjes op 31 december 1958 : 8.877.480 (gerectificeerd cijfer) en op 31 december 1959 : 7.084.844.

² Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

III. — INDEXCIJFER VAN DE BRUTO-URBEZOLDIGINGEN DER ARBEIDERS

32

Basisjaar 1953 = 100

Wijze van opstelling en aanwendingsvoorwaarden : zie Novembernummer 1957, blz. 415

Tijdvak	Gemiddelde brutoverdiens- te per gepresteerd uur (mannen + vrouwen)	Type-uurloon	
		geschoolde arbeider ¹	niet geschoolde arbeider ¹
1956 Juni	113,8	113,2	113,9
September	115,2	115,1	115,5
December	119,5	118,3	118,1
1957 Maart	121,9	121,8	122,0
Juni	125,4	124,1	124,4
September	124,9	125,1	124,7
December	128,9	127,7	127,8
1958 Maart	128,8	128,2	128,4
Juni	130,9	128,8	129,0
September	130,5	129,0	129,0
December	132,3	128,6	129,3
1959 Maart	131,2	128,6	129,8
Juni	132,1	129,9	131,4
September	133,6	131,1	132,6
December	136,9	133,0	133,8
1960 Maart	135,7	133,4	134,8
Juni	138,9	135,3	136,9
September	137,9	135,2	136,4

¹ Excl. de transportarbeiders.

LOOP DER ZAKEN

I. — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

35

Debetverrichtingen

Tijdvak	Aantal kamers einde tijdvak	Hoofdbank										Bijbanken en Agent-schappen		Totaal	
		Geld op 1, 5 en 10 dagen ¹		Effecten, overheidspapier en coupons		Oversch., chèq. wisselbr. prom., kwijtschr. enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal		duizenden stukken	miljard. franken	duizenden stukken	miljard. franken
		duizenden stukken	miljard. franken	duizenden stukken	miljard. franken	duizenden stukken	miljard. franken	duizenden stukken	miljard. franken	duizenden stukken	miljard. franken				
1958 Gemiddelde	38	2,1	112,7	2,1	14,6	240,3	111,6	2,9	5,4	247,4	244,3	234,9	63,1	482,3	307,4
1959 Gemiddelde	38	1,9	123,6	2,2	15,1	243,1	120,7	2,9	7,1	250,1	266,5	236,5	63,7	486,7	330,2
1959 September	39	1,8	114,4	1,9	19,9	240,8	119,6	2,7	6,8	247,2	260,7	241,2	63,8	488,4	324,5
Oktober	39	1,8	100,3	1,7	13,1	248,5	119,2	2,9	8,1	254,9	240,7	241,3	65,1	496,2	305,9
November	39	2,0	130,4	1,5	16,0	248,5	123,0	3,3	7,8	255,3	277,2	241,4	60,2	496,7	337,4
December	39	2,6	204,4	1,8	16,7	283,4	128,2	3,6	8,2	291,4	357,5	265,3	64,1	556,8	421,6
1960 Januari	39	2,4	197,5	1,4	13,7	238,5	114,9	3,1	9,4	245,4	335,5	220,4	58,8	465,8	394,2
Februari	39	3,2	214,2	1,6	22,1	263,6	128,2	3,2	8,0	271,6	372,5	246,4	59,5	518,0	432,0
Maart	39	3,1	212,8	1,9	20,5	285,6	122,3	3,2	8,0	293,8	363,6	257,8	59,6	551,7	423,1
April	39	2,8	182,0	1,7	22,4	244,2	123,6	3,0	8,8	251,7	336,8	224,5	53,6	476,2	390,4
Mei	39	2,9	220,2	1,9	17,0	297,5	132,1	3,3	9,2	305,6	378,5	260,1	54,7	565,7	433,2
Juni	39	3,0	216,4	1,9	14,0	303,0	130,8	3,5	10,4	311,4	371,6	251,3	56,9	562,7	428,6
Juli	39	2,8	253,5	1,7	17,2	280,8	142,7	3,5	13,5	288,8	426,9	225,6	53,0	514,4	479,9
Augustus	39	3,1	221,9	1,5	12,9	295,2	137,2	4,1	13,0	303,9	385,0	251,5	58,0	555,4	443,0
September	39	3,2	201,6	1,5	15,0	285,4	126,3	3,7	9,0	293,8	351,9	248,2	57,1	542,0	409,0
Oktober	39	3,2	199,9	1,4	16,0	301,1	135,0	4,9	10,5	310,6	361,4	249,9	56,3	560,5	417,7
November	39	3,1	173,8	1,4	19,7	299,8	140,8	3,2	9,0	307,5	343,3	248,6	56,0	556,1	399,3

¹ Met inbegrip van de terugbetalingen van het daggeld of van het voordien op 5 en 10 dagen geleend geld. — Sedert 17 november 1959, incl. de verrichtingen afgesloten onder de instellingen die voordien in de verrekenkamer niet vertegenwoordigd waren.

II. — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

36

(miljarden franken)

Tijdvak	Duizenden rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (Daggemiddelde)	Tegoe van particulieren	Credit		Debet		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaal-geld pct.	Omloop-snelheid ²
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1958 Gemiddelde	789 ¹	31,2	23,5	37,4	93,0	37,3	93,0	260,8	91	4,21
1959 Gemiddelde	819 ¹	33,1	25,1	39,4	97,9	39,1	97,9	274,3	91	4,11
1959 September	810	34,4	25,9	39,3	97,7	38,6	97,7	273,3	90	3,84
Oktober	814	34,6	26,3	40,9	105,6	42,3	105,6	294,5	91	4,00
November	816	33,8	26,5	37,2	93,6	37,4	93,6	261,7	90	4,07
December	819	34,8	26,6	44,4	107,5	40,1	107,5	299,4	91	4,11
1960 Januari	820	36,3	26,0	40,5	104,4	41,1	104,4	290,5	92	4,04
Februari	823	36,3	26,1	41,3	103,4	43,2	103,4	291,4	92	4,07
Maart	825	36,0	26,4	40,7	102,1	39,2	102,1	284,1	92	3,66
April	826	35,2	26,6	40,7	100,2	41,0	100,2	282,2	92	4,21
Mei	827	37,4	27,0	42,0	103,4	41,2	103,4	290,1	92	3,89
Juni	830	38,0	27,5	43,3	104,8	41,3	104,8	294,2	92	3,87
Juli	831	40,4	27,7	47,1	113,8	48,0	113,8	322,7	91	4,03
Augustus	838	38,7	27,3	43,6	106,7	44,8	106,7	301,7	92	3,77
September	846	36,8	26,7	40,0	100,0	40,6	100,0	280,6	91	3,69
Oktober	850	36,6	26,8	41,3	103,8	42,8	103,8	291,7	92	3,87
November	853	35,9	26,7	40,3	99,0	39,1	99,0	277,3	93	4,01

¹ Op 31 december.

² Verhouding van type maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

* Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en de effecten van de Muntsaneringsslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet

PRIJZEN

α) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vetstoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algem. indexcijfer van de groep	Steenkool	Bijproducten uit steenkool	Petro-leum producten	Ertsen en ruwe metalen	Groevenproducten	Algem. indexcijfer van de groep	Scheikundige producten	Scheikundige meststoffen	
<i>Aantal produkten</i>	135	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1958 Gemiddelde	422	359	470	356	455	668	481	290	410	471	327	350	274	327
1959 Gemiddelde	420	371	447	359	446	629	451	316	399	471	326	350	269	387
1959 September	423	386	442	354	440	620	439	310	398	471	319	348	251	409
Oktober	423	376	442	358	444	624	441	312	405	470	321	351	252	402
November	424	376	425	361	443	624	441	312	401	470	327	353	269	391
December	426	370	420	361	447	624	441	331	403	470	328	353	271	386
1960 Januari	430	376	425	361	441	621	407	333	406	470	331	353	280	397
Februari	426	357	418	358	441	621	407	326	411	470	332	354	280	390
Maart	425	358	418	357	437	596	407	326	410	470	332	353	281	387
April	424	353	417	360	434	599	398	324	408	468	331	352	281	389
Mei	427	347	441	353	433	603	396	324	408	468	326	349	271	380
Juni	427	367	443	347	433	606	398	324	401	467	321	349	256	372
Juli	424	380	411	350	435	610	398	328	400	467	320	349	254	370
Augustus	422	385	411	351	435	612	401	333	397	466	321	348	257	366
September	424	401	403	349	437	620	403	333	397	472	318	348	248	365
Oktober	425	408	394	342	437	620	406	333	393	471	318	348	248	360
November	425	418	384	339	437	620	406	333	393	471	320	348	254	365

α) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE (vervolg)

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielprodukten						Bouwmaterialen	Metalen en metaalprodukten			
				Algem. indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunstmatische vezels		Algem. indexcijfer van de groep	Metaalnijverheid	Metaalfabrik.	Niet ijzerhoudende
<i>Aantal produkten</i>	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1958 Gemiddelde	278	619	485	336	367	266	447	329	248	514	480	557	455	406
1959 Gemiddelde	347	592	465	326	373	271	412	290	240	516	481	551	452	434
1959 September	356	609	464	332	397	284	411	275	238	518	483	557	453	433
Oktober	372	614	464	335	390	299	412	269	239	518	484	554	453	443
November	429	625	464	343	389	315	416	298	237	518	485	556	452	448
December	394	643	466	351	391	317	422	363	237	520	486	559	453	447
1960 Januari	396	650	466	358	397	319	431	390	237	542	485	558	450	452
Februari	395	650	467	353	390	320	428	360	238	542	484	555	449	456
Maart	409	653	467	352	387	311	425	388	238	542	483	553	449	452
April	414	658	467	355	387	311	426	421	238	542	483	553	449	450
Mei	440	658	469	363	385	311	429	523	238	542	481	553	449	442
Juni	417	655	469	358	383	308	435	459	238	542	483	555	451	444
Juli	367	655	469	348	378	287	438	411	238	542	486	561	451	451
Augustus	333	655	469	341	371	272	433	403	238	542	485	564	451	439
September	346	659	469	348	365	272	432	522	238	543	483	558	451	434
Oktober	320	657	477	356	359	273	433	707	237	544	480	555	451	427
November	302	654	477	359	363	273	441	496	239	544	481	555	451	428

b) **INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN** 45²
IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND

Basisjaar : gemiddelde 1953* = 100

Tijdvak	België (Ministerie van Economische Zaken)	Nederland (Centraal Bureau voor de Statistiek)	Frankrijk (Statistique générale de la France)	Italië (Banco di Roma)	West-Duitsland (Statistisches Bundesamt) 1	Verenigd-Koninkrijk* (Board of Trade) 1954 = 100	Verenigde Staten (Department of Labor, Bureau Labor Statistics)	Zwitserland (Office fédéral de l'Industrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1958 Gemiddelde	102	105	121	101	106	111	108	102
1959 Gemiddelde	101	106	126	98	105	111	108	100
1959 September	102	106	127	98	105	112	109	100
Oktober ...	102	108	129	99	105	112	108	101
November ...	102	108	129	99	106	112	108	102
December ...	103	107	130	99	106	112	108	101
1960 Januari ...	104	106	131	99	106	112	108	102
Februari ...	103	105	129	99	106	112	108	101
Maart	102	104	129	99	106	112	109	101
April	102	104	130	98	106	113	109	101
Mei	103	104	132	98	106	113	109	101
Juni	103	104	128	99	106	113	109	101
Juli	102	103	128	99	106	113	109	101
Augustus ...	102	102	128	99	107	114	108	101
September ...	102	102	129	98	107	114	108	101
Oktober ...	102	102	130		108	114	109	101
November ...	102		131			114		

1 Industriële afgewerkte producten.

* Verenigd Koninkrijk : Nieuwe index op basis 1954 = 100 (Alle bewerkte producten).

c) **INDEXCIJFERS DER KLEIN-
HANDELSPRIJZEN IN BELGIE** 46

Basisjaar : gemiddelde 1953 = 100

Bron : Min. van Econ. Zak. (Dienst van het Indexcijfer).

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Voe-dings-waren	Produk-ten excl. voe-dings-waren	Diensten
Aantal produkten	65	35	25	5
1959 Gemiddelde	109,64	109,5	106,6	120,0
1960 Gemiddelde	109,98			
1959 Oktober ...	110,38	110,4	107,0	121,0
November ...	110,62	110,8	107,1	121,1
December ...	110,53	110,6	107,1	121,5
1960 Januari ...	110,28	110,1	107,1	121,5
Februari ...	110,17	109,8	107,1	121,7
Maart	109,89	109,3	107,0	122,0
April	109,79	109,1	106,8	122,3
Mei	109,76	109,3	106,7	122,2
Juni	109,96	109,6	106,8	122,3
Juli	109,67	108,8	106,9	122,5
Augustus ...	109,56	108,6	107,0	122,5
September ...	109,76	108,8	107,1	122,7
Oktober ...	110,14	109,3	107,3	123,3
November ...	110,34	109,6	107,1	124,2
December ...	110,39			

PRODUKTIE

50

I. — **INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE BEDRIJVIGHEID EN PRODUKTIE**

Basisjaar : gemiddelde 1953 = 100

Perioden	Indexcijfers van de industriële bedrijvigheid. Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek							Indexcijfers van de industriële produktie Bron : Instit. voor Econom. en Sociaal Onderzoek					
	Algemeen indexcijfer	Indexcijfer der extractie-nijverheid	Indexcijfer der fabrieksnijverheid				Algemeen indexcijfer	waarvan :					
			Totaal	IJzer-en staal-nijverheid	Metaal-verwer-kende nijverheid	Spinne-rijen		Weve-rijen	Brand-stof en energie	IJzer-en staal-nijverheid	Metaal-verwer-kende nijverheid	Spinne-rijen	Weve-rijen
1958 Gemidd. ...	106,3	91,4	110,4	127,9	100,7	97,1	103,6	115,1	98,1	128,3	126,8	98,7	96,1
1959 Gemidd. v	106,9	79,4	114,4	140,0	94,3	112,5	116,7	119,2	87,6	139,7	131,7	115,5	108,4
1959 Augustus .	99,9	71,4	107,7	126,9	84,8	107,1	105,0	111,1	78,6	127,0	119,7	112,1	97,3
September ...	112,8	80,7	121,6	149,5	99,9	120,9	127,5	124,8	87,1	148,0	140,2	118,4	114,1
Oktober ...	119,3	86,6	128,3	160,0	104,3	126,6	136,7	127,6	90,0	153,2	142,1	121,0	116,8
Novemb. v	110,6	83,4	118,1	144,6	95,9	110,9	125,6	132,4	95,5	151,8	148,9	135,4	129,2
December v	115,2	85,8	123,2	156,1	103,9	128,4	130,8	126,6	94,9	152,4	139,3	128,5	117,9
1960 Januari . v	108,1	77,4	117,2	148,0	96,7	131,5	121,6	122,2	92,4	147,0	132,8	137,7	114,4
Februari v	109,9	78,0	118,2	156,3	96,5	118,6	120,6	128,4	93,7	160,2	144,5	124,9	112,2
Maart ... v	120,8	86,9	130,1	166,9	104,7	128,1	136,1	131,9	91,5	160,8	151,4	124,8	118,3
April	114,7	82,4	123,6	148,1	101,5	117,5	122,1	129,3	89,4	150,6	145,6	121,4	116,1
Mei	114,4	80,1	123,8	152,3	99,3	116,7	123,6	130,5	89,3	155,1	142,0	126,8	122,7
Juni ... v	115,4	78,6	125,5	154,9	101,5	123,1	124,5	129,6	83,8	157,9	143,4	129,8	118,2
Juli	95,2	65,2	103,4	135,7	81,3	95,0	103,9	109,4	76,1	137,4	116,9	99,3	98,5
Augustus v	109,7	77,3	118,6	156,6	98,7	108,1	107,5	119,6	83,6	154,0	126,5	109,3	99,9
Septemb. v								130,8	90,6	162,1	148,0		
Oktober v								131,0					

1 Programma.

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Steenkolnmijnen									
	Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders (duizenden)		Netto-hoeveelheid opgedolven steenkool per bekken (duizenden tonnen)						Gemiddeld aantal extractie-dagen	Voorraad einde tijdvak (duis. tonnen)
	ondergrondse	onder- en bovengrondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	Totaal		
1936-1938 Gemiddelde	87	125	408	353	640	451	541	2.425 ¹	24,0	1.502
1958 Gemiddelde	91	122	300	245	540	339	831	2.255	21,3	6.928
1959 Gemiddelde	78	106	215	172	460	318	731	1.896	18,7	7.496
1959 September	73	100	210	174	457	326	715	1.882	19,5	7.753
Oktober	73	100	221	187	498	355	755	2.016	20,6	7.767
November	73	99	222	179	465	314	812	1.992	19,7	7.716
December	72	98	221	184	486	343	819	2.053	20,3	7.496
1960 Januari	70	95	203	173	434	310	784	1.904	19,8	7.341
Februari	67	92	203	170	475	316	768	1.932	20,2	7.386
Maart	69	95	215	175	494	340	824	2.048	20,7	7.440
April	68	93	214	166	465	317	759	1.921	19,9	7.439
Mei	65	89	198	166	463	303	739	1.869	19,9	7.441
Juni	63	87	187	170	474	298	701	1.830	19,8	7.417
Juli	59	82	134	140	307	190	743	1.514	17,3	7.253
Augustus	56	78	177	171	426	294	752	1.820	22,2	7.078
September	57	80	184	170	484	318	781	1.937	22,5	6.979
Oktober			172	166	474	311	814	1.937	22,7	6.784
November			198	167	497	305	844	2.011		6.661

¹ Inbegrepen 82.000 ton voortkomende van het bekken van Namen. De kolnmijnen van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

Bronnen : Minist. van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.) — Minist. van Financiën (Aantijzen).

Tijdvak	Cokes		Briketten		Ruwe petroleum	Hoogovens in werking (einde tijdvak)	Voortbrenging der metaalnijverheid (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Verwerking (duizenden kiloliters)		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1936-1938 Gemiddelde	435	3.831	142	855	—	37	261	253	202
1958 Gemiddelde	576	4.632	86	477	630	49	460	501	349
1959 Gemiddelde	601	4.539	83	453	644	50	497	536	386
1959 Augustus	594	4.549	56	423	650	48	470	506	340
September	602	4.519	72	415	620	47	517	573	416
Oktober	635	4.544	82	397	577	49	557	619	442
November	623	4.519	91	437	578	50	520	549	399
December	652	4.529	103	450	641	50	555	604	429
1960 Januari	646	4.551	115	491	698	51	540	562	408
Februari	610	4.476	96	482	700	52	536	593	437
Maart	654	4.493	92	428	683	52	590	665	453
April	620	4.532	108	424	631	51	527	593	401
Mei	645	4.589	89	419	580	51	551	611	410
Juni	628	4.512	69	400	744	51	556	626	417
Juli	628	4.531	45	402	739	51	539	565	348
Augustus	648	4.626	92	397	722	58	578	643	414
September	636	4.532	80	400	715	57	574	651	446
Oktober					537		5586	5638	4388